

Ινσουλινοθεραπεία

Τριαντάφυλλος Π. Διδάγγελος

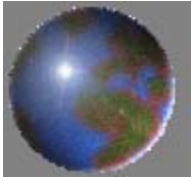
Επίκουρος Καθηγητής ΑΠΘ

Παθολογίας – Διαβητολογίας

Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική

Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης "ΑΧΕΠΑ"

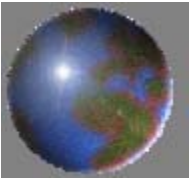

Ίνσουλινοθεραπεία

- **A State of the Art**
- **Θεωρείται ακόμη και σήμερα Τέχνη**

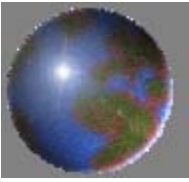
Banting and Best University of Toronto, 1921

Θνητότητα Διαβητικής κετοξέωσης

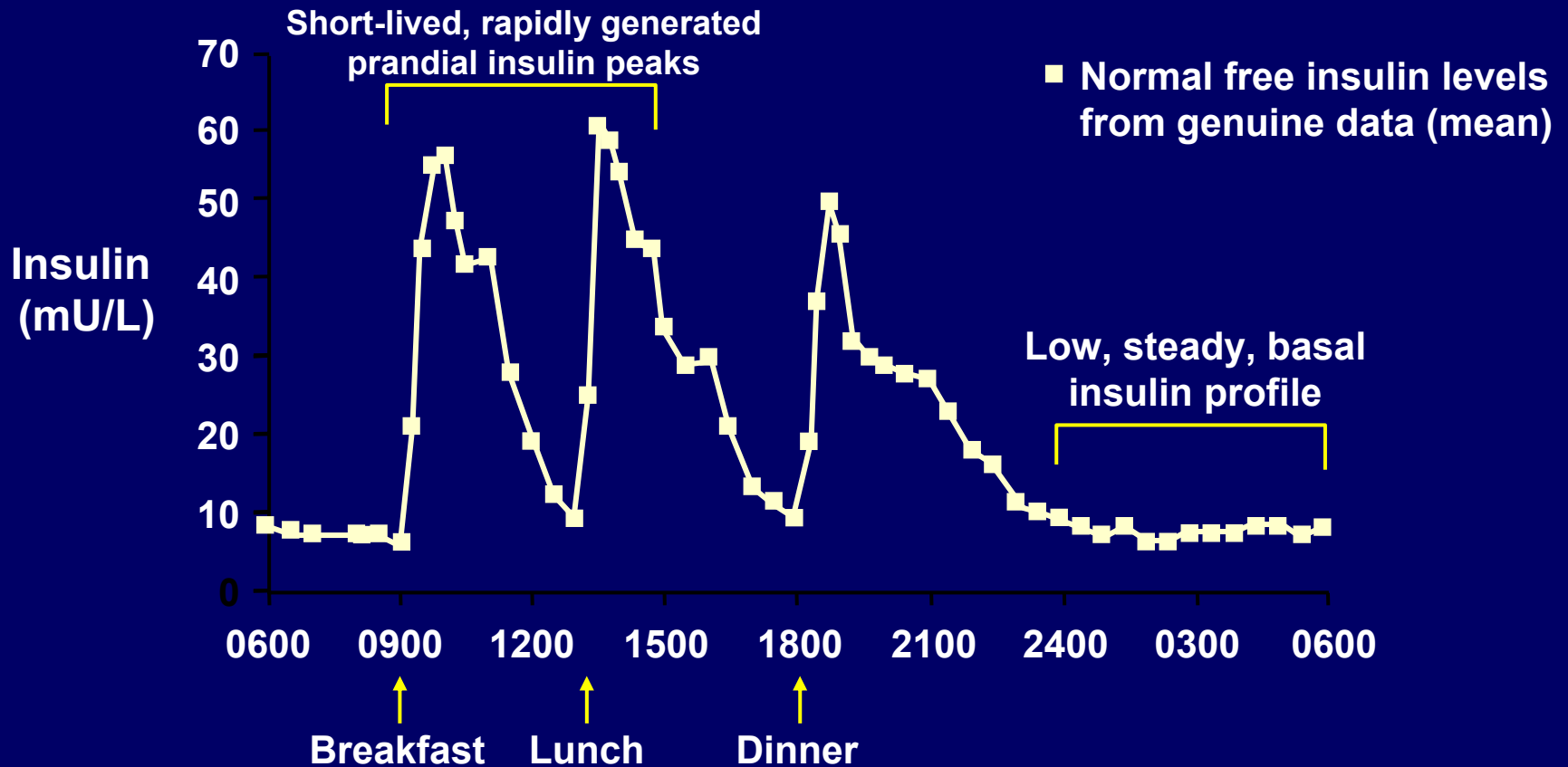
➤ 1922	➡	100%
➤ 1932	➡	29%
➤ 1983	➡	10%
➤ 1999	➡	<5%

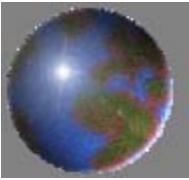
Ιστορία της ινσουλίνης

- **1921 Ανακάλυψη της ινσουλίνης**
- **1946 Ανάπτυξη της ισοφανικής ινσουλίνης**
- **1953 Ανάπτυξη της Lente ινσουλίνης**
- **1970 – 1980 Ανθρώπινου τύπου ινσουλίνη με την τεχνολογία rDNA**
- **1996 -2008 κυκλοφορία αναλόγων ινσουλίνης (Lispro, Aspart, Glulisine, Lantus, Detemir)**
- **2006 Εισπνεόμενη ινσουλίνη, 2007 απόσυρση**

The Physiological Insulin Profile

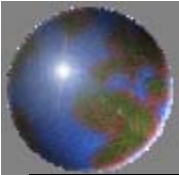

Adapted from Polonsky, et al. 1988.

Τύποι ινσουλινών ταχείας δράσης

Τύπος Ινσ.	Έναρξη δράσης	Αιχμή δράσης	Διάρκεια δράσης
Ανάλογα Aspart , Lispro, Glulisine	5 λεπτά	1- 2 ώρες	3 – 4 ώρες
Regular	30 λεπτά	2 – 3 ώρες	4 – 8 ώρες

Περιορισμοί των διαλυτών ινσουλινών

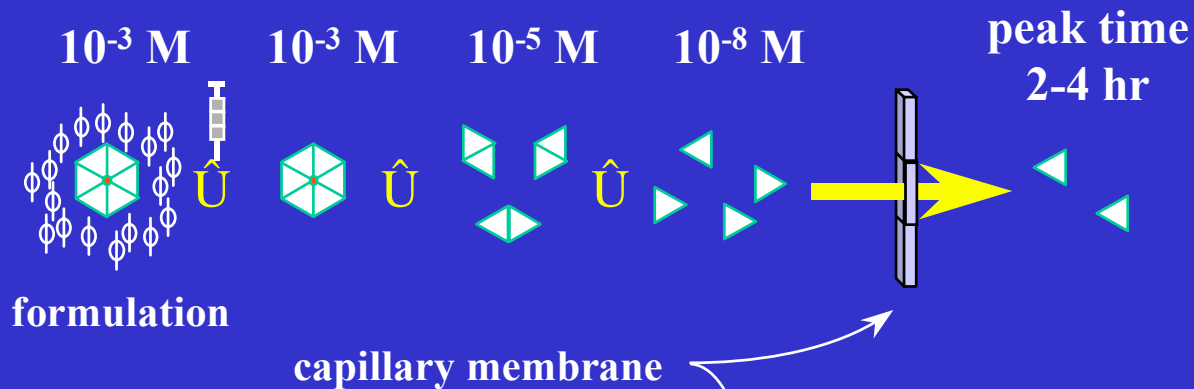

- Αδυναμία της υποδορίως ενιέμενης διαλυτής ινσουλίνης να μιμηθεί το φυσιολογικό μοντέλο έκκρισης ινσουλίνης που παρατηρείται σε μη διαβητικούς μετά τα γεύματα.
  - Καθυστερημένη έναρξη δράσης (30-60 λεπτά μετά την ένεση)
  - Παρατεταμένη διάρκεια δράσης (6 ώρες μετά την ένεση)
- Όσο υψηλότερη η δόση τόσο μεγαλύτερη διάρκεια δράσης
- Η απορρόφηση και η διάρκεια δράσης εξαρτώνται από το σημείο της ένεσης

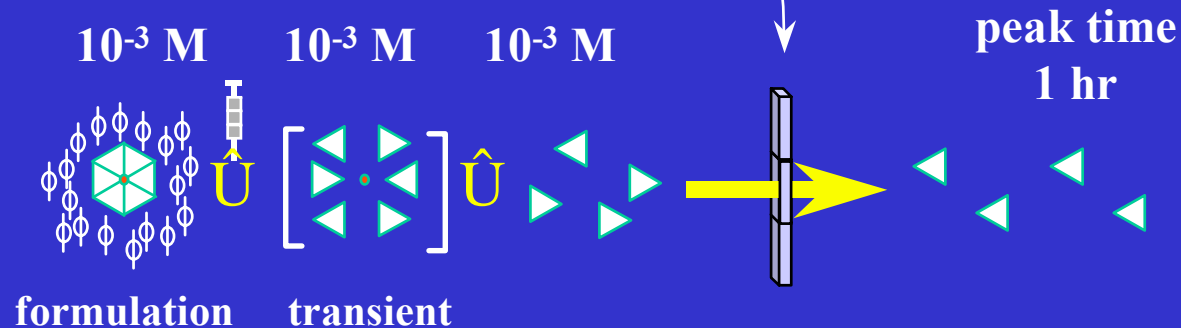

Αποσύζευξη ινσουλινών μετά από υποδόρια ένεση

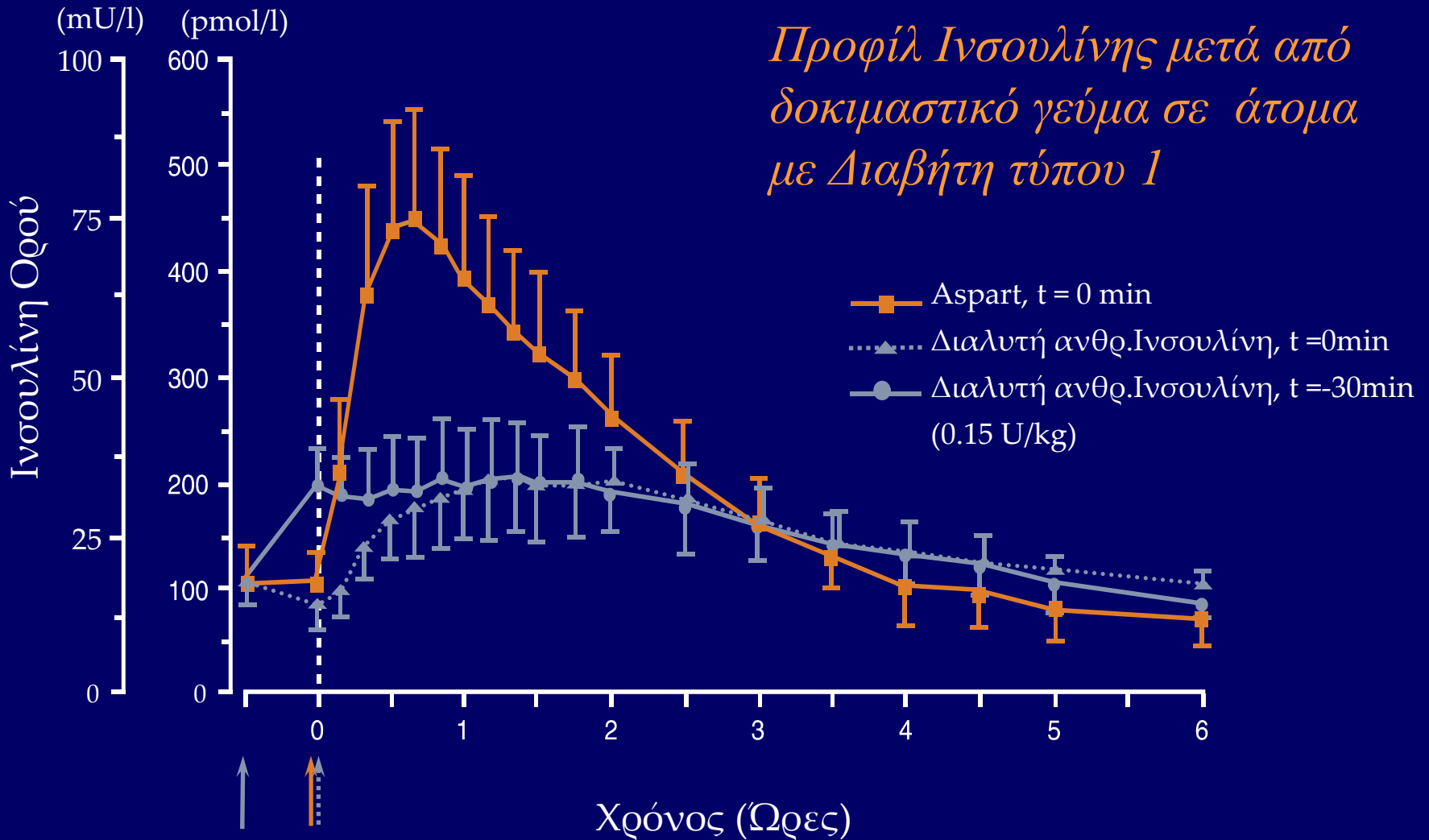
Regular Human Insulin

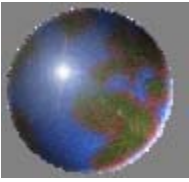
LISPRO

ASPART : πιο φυσιολογικό προφίλ ινσουλίνης από την διαλυτή ανθρώπινη ινσουλίνη

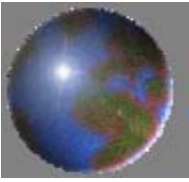

Adapted from Lindholm et al. 1999

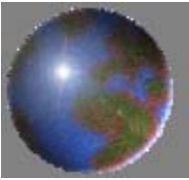
Actrapid-Humulin Regular

- **Διαλυτή ινσουλίνη ταχείας δράσης. Ενδείξεις :**
  - Ρύθμιση διαβητικών που χρειάζονται ινσουλίνη σε συνδυασμό με ενδιάμεσης δράσης ινσουλίνη
  - Ρύθμιση διαβητικών εγκύων
  - Αντιμετώπιση οξέων περιστατικών
υπεργλυκαιμικού κώματος
προετοιμασία διαβητικών για χειρουργικές επεμβάσεις
γενικά ενδονοσοκομειακή χρήση
- **Η μόνη ινσουλίνη που ενίεται με όλους τους τρόπους :**
  - Ενδοφλέβια
  - Ενδομυϊκά
  - Υποδόρια

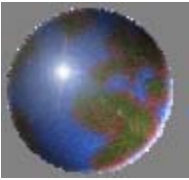
Χαρακτηριστικά αναλόγων ταχείας δράσης

- **Χορήγηση ακριβώς πριν από το γεύμα**
- **Μίμηση του φυσιολογικού τρόπου έκκρισης της ινσουλίνης**
- **Βελτίωση των μεταγευματικών επιπέδων γλυκόζης**
- **Μικρότερος κίνδυνος για υπογλυκαιμία**

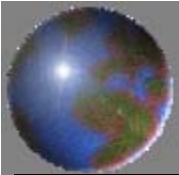
Ινσουλίνες ενδιάμεσης και μακράς διάρκειας δράσης

Τύπος Ινσ.	Έναρξη δράσης	Αιχμή δράσης	Διάρκεια δράσης
Ισοφανική (NPH)	30' - 90'	4 - 8 ώρες	10 - 18 ώρες
Glargine, Detemir	2 ώρες	Επίπεδη, ίσως 4 - 8 ώρες	16 - 24 ώρες

Protaphane-Humulin NPH

- **Ισοφανική ινσουλίνη ενδιάμεσης δράσης**
- **Ενίεται υποδόρια**
- **Ενδείξεις :**
  - **μακροχρόνια ρύθμιση διαβήτη Τύπου 1**
  - **συνδυασμός ρύθμισης με αντιδιαβητικά δισκία σε διαβητικούς Τύπου 2**
  - **μακροχρόνια ρύθμιση διαβήτη Τύπου 2 μετά την έκπτωση της λειτουργικότητας των β-κυττάρων**
  - **προσωρινή ινσουλινοθεραπεία π.χ.:**
διαβήτη κύησης, αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων αυξημένων αναγκών σε ινσουλίνη (λοίμωξη, έμφραγμα, stress)

Περιορισμοί των μέσης και μακράς διάρκειας δράσης (βασικών) ινσουλινών

Διαλυτότητα

- Η ισοφανική ινσουλίνη (NPH) απαιτεί επαν-εναιώρηση

Απορρόφηση

- Υψηλή Μεταβλητότητα

Μεταβολισμός Γλυκόζης

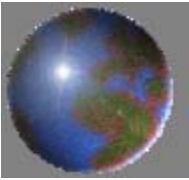
- Μη προβλέψιμος, αιχμή δράσης

Προφίλ Ασφάλειας

- Κίνδυνος Υπογλυκαιμίας

Μίμηση προφίλ έκκρισης

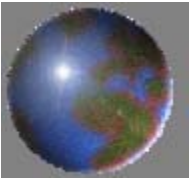
- Αδυναμία μίμησης της φυσιολογικής βασικής έκκρισης ινσουλ.

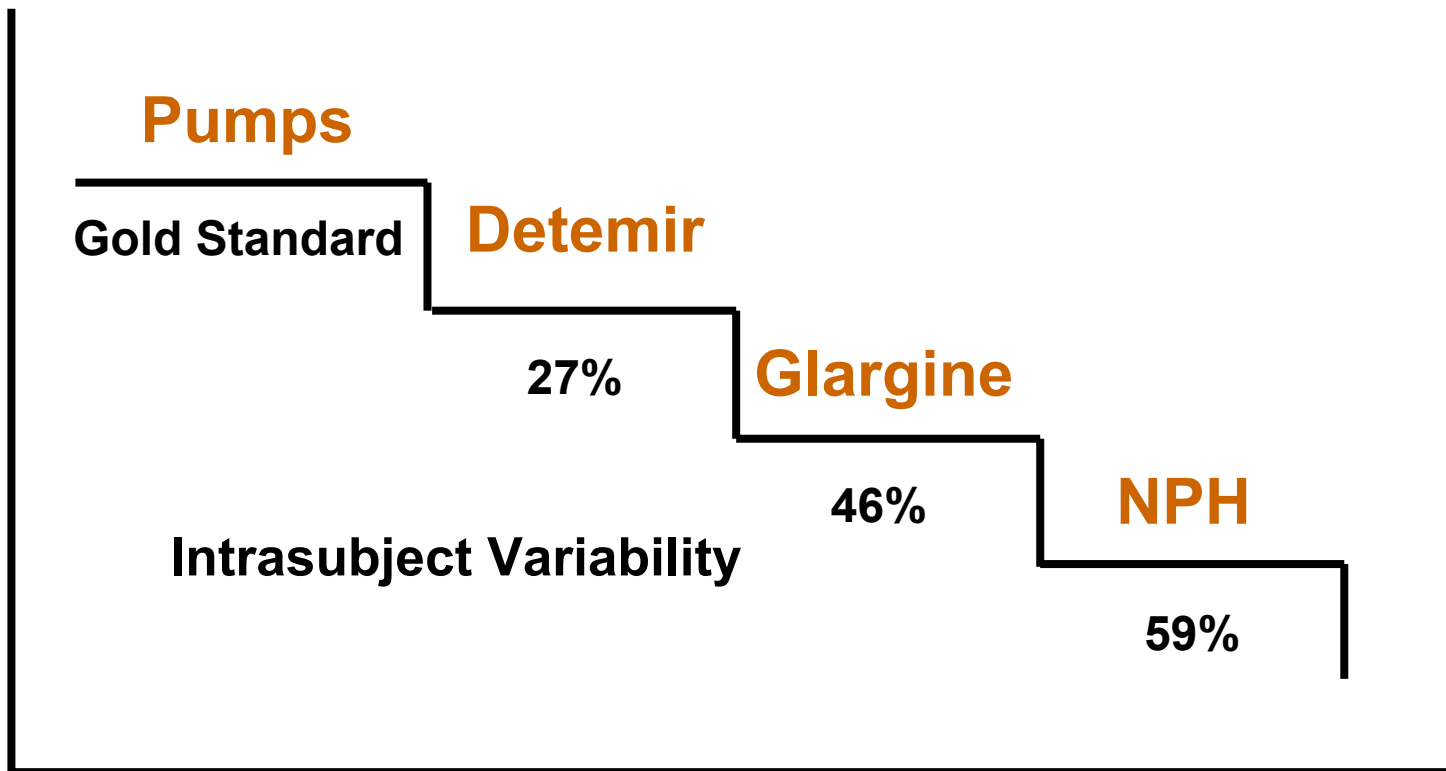
Χαρακτηριστικά της ινσουλίνης Glargine

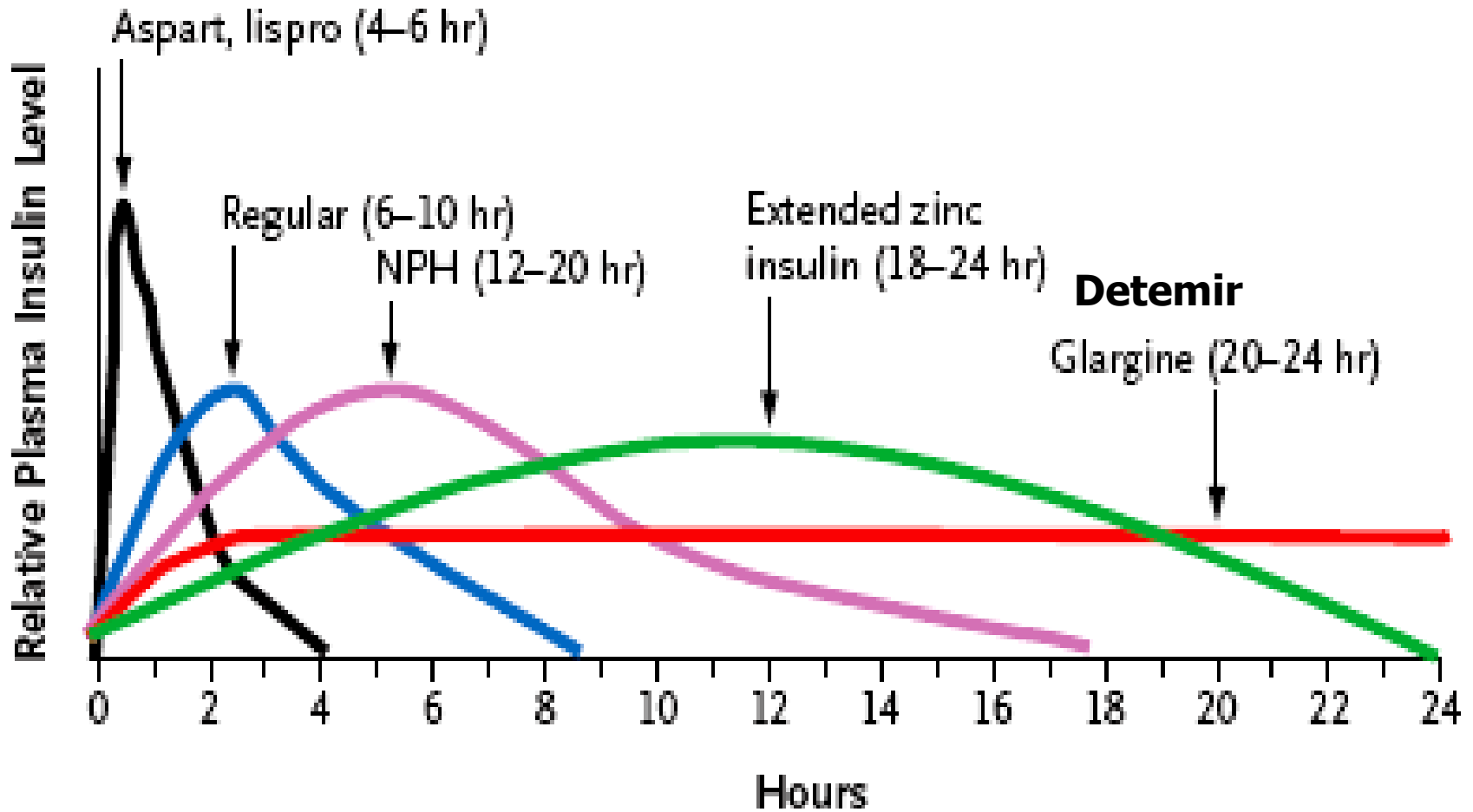
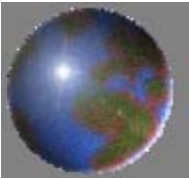
- **Διαυγές διάλυμα. Δεν χρειάζεται επαν-εναιώρηση. Σταθερότερη απορρόφηση έναντι NPH.**
Αρκετά προβλέψιμη δράση
- **Όξινο διάλυμα. Καθιζάνει στο ουδέτερο pH των ιστών. Δεν μπορεί να αναμιχθεί με άλλους τύπους ινσουλινών.**
- **Υποκατάσταση της βασικής έκκρισης ινσουλίνης. Επίπεδη, ομαλή δράση χωρίς αιχμή.**
- **Μακρά διάρκεια δράσης (22 – 24 ώρες).**

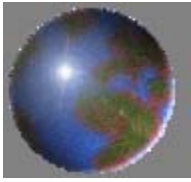

Insulin Predictability of Basal Insulin

Μείγματα Ινσουλινών

● Έτοιμα Μείγματα διαλυτής και NPH

- ενίονται υποδόρια

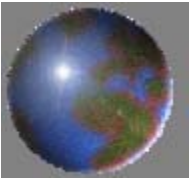
- είναι σταθερά

Mixtard 30 (30% Actrapid - 70% Protaphane)-

Humulin M3 (30%Regular-70% NPH)

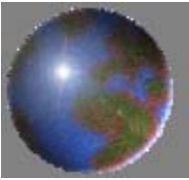
Mixtard 40 (40% Actrapid - 60% Protaphane)

Mixtard 50 (50% Actrapid - 50% Protaphane)

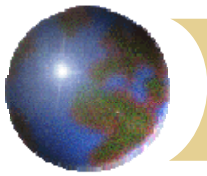
Μείγματα ινσουλινών

Τύπος Ινσ. Ταχείας / Ενδιάμεσης	Έναρξη δράσης	Αιχμή δράσης	Διάρκεια δράσης
R / NPH 30/70, 40/60, 50/50	30'	4 – 8 ώρες	12 – 18 ώρες
Aspart / Aspart protamine 30/70	5'	1 – 8 ώρες	10 – 16 ώρες

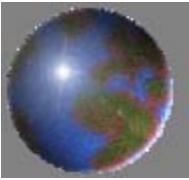
Δόσεις και σχήματα δύο και τριών ενέσεων ινσουλίνης σε ΣΔ τύπου 1

- Έναρξη με 0,4 - 0,5 IU / Kg ΒΣ.
2/3 δόσης το πρωί, 1/3 βράδυ
- Εξατομίκευση δόσης με βάση τον αυτοέλεγχο
- Προτεινόμενα σχήματα: **R+NPH / R+NPH**
R+NPH / R / R+NPH
R+NPH / - / R / NPH
- Μειονεκτήματα των σχημάτων: ανελαστικότητα στα ωράρια ενέσεων και ποσότητας και ωραρίων γευμάτων.

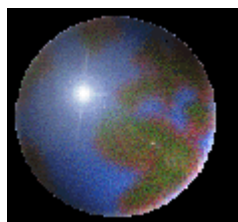
Κανόνες ινσουλινοθεραπείας

- **Τηρούμε τις ώρες των ενέσεων**
- **Τηρούμε τις ώρες των γευμάτων**
- **Σωστή τεχνική ένεσης (υποδόρια)**
- **Σωστή φύλαξη ινσουλίνης**
- **Κάνουμε αυτοέλεγχο του σακχάρου αίματος**
- **Ποτέ στο ίδιο ακριβώς σημείο του δέρματος επαναχορήγηση ινσουλίνης**

E. JOSLIN

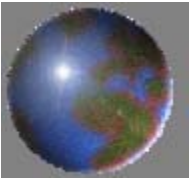
- **Την ινσουλίνη την χορηγούμε σε:**
  - 1. Λάθος τόπο**
  - 2. Λάθος χρόνο**
  - 3. Λάθος δόση**

**Δεν επιτυγχάνεται ρύθμιση του
σακχάρου χωρίς διαιτητική
συμμόρφωση**

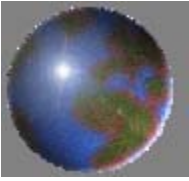
**Ο ρόλος της διαίτας εξακολουθεί
να είναι σημαντικός**

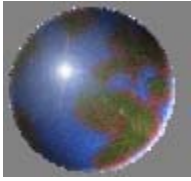
Jean Pirart

Ο ιδανικός ασθενής με Σακχαρώδη Διαβήτη (ΣΔ) είναι αυτός που είναι έξυπνος, πολύ καλά πειθαρχημένος και άριστα εκπαιδευμένος σχετικά με την πάθησή του και την θεραπεία την οποία ακολουθεί. Ο ασθενής αυτός μετά από μία μονότονη ζωή 40-50 χρόνων χωρίς απότομες αλλαγές θα μπορούσε να φθάσει χωρίς καμία διαβητική επιπλοκή και χωρίς ανάγκη νοσηλείας για οποιαδήποτε αιτία λόγω του ΣΔ σε μία απόλυτα φυσιολογική ζωή.

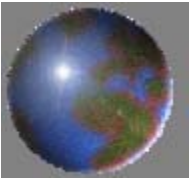
Θεραπεία

- **Ευγλυχαιμία**
- **Αποφυγή υπογλυκαιμιών**
- **Καλύτερη ποιότητα ζωής**
- **Ελάχιστη προσπάθεια**

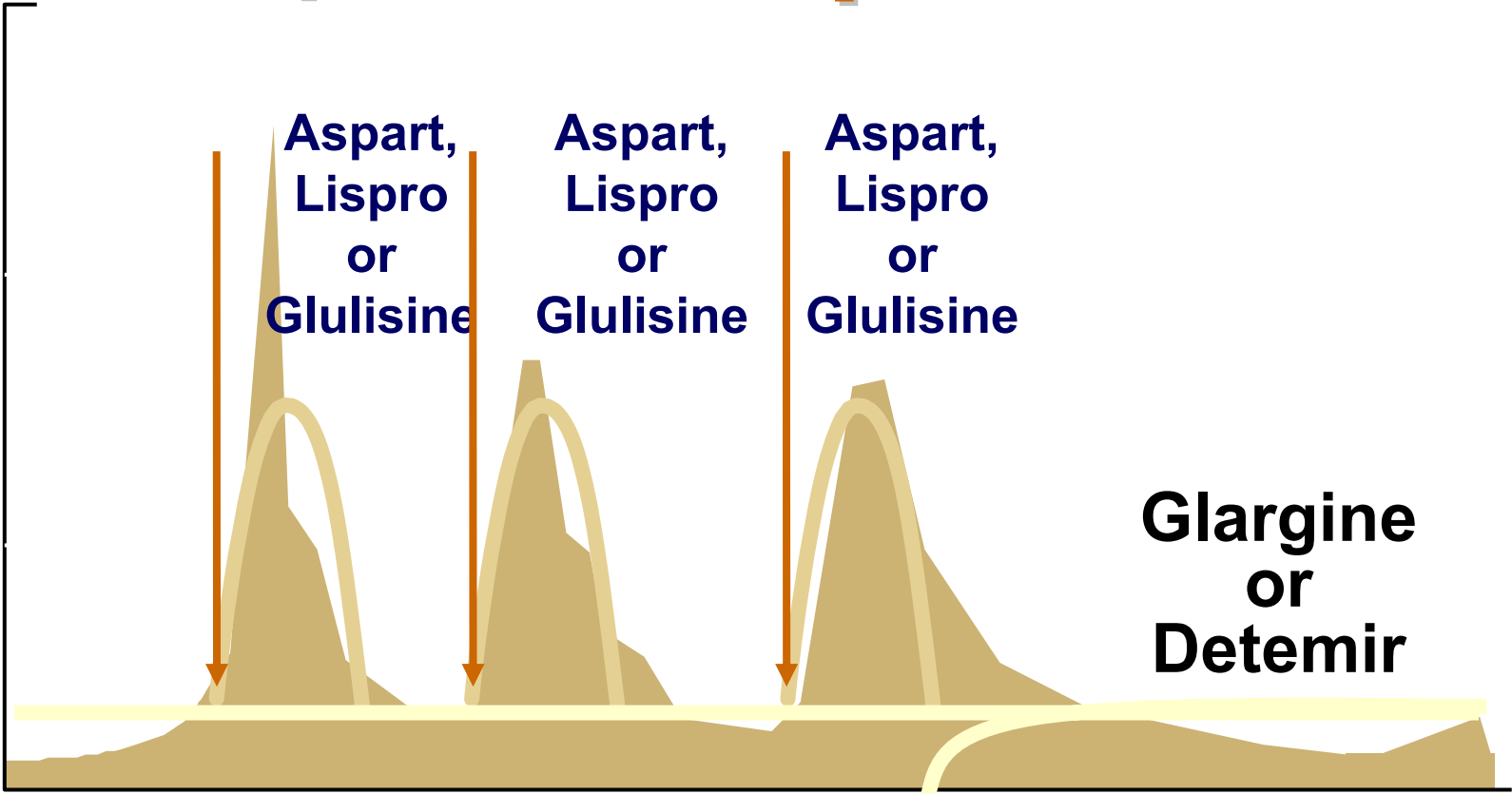

Εξέλιξη ΣΔ τύπου 1

- Περίοδος μέλιτος
- Αρχική περίοδος
- - Μεταγενέστερη περίοδος
- Περίοδος επιπλοκών

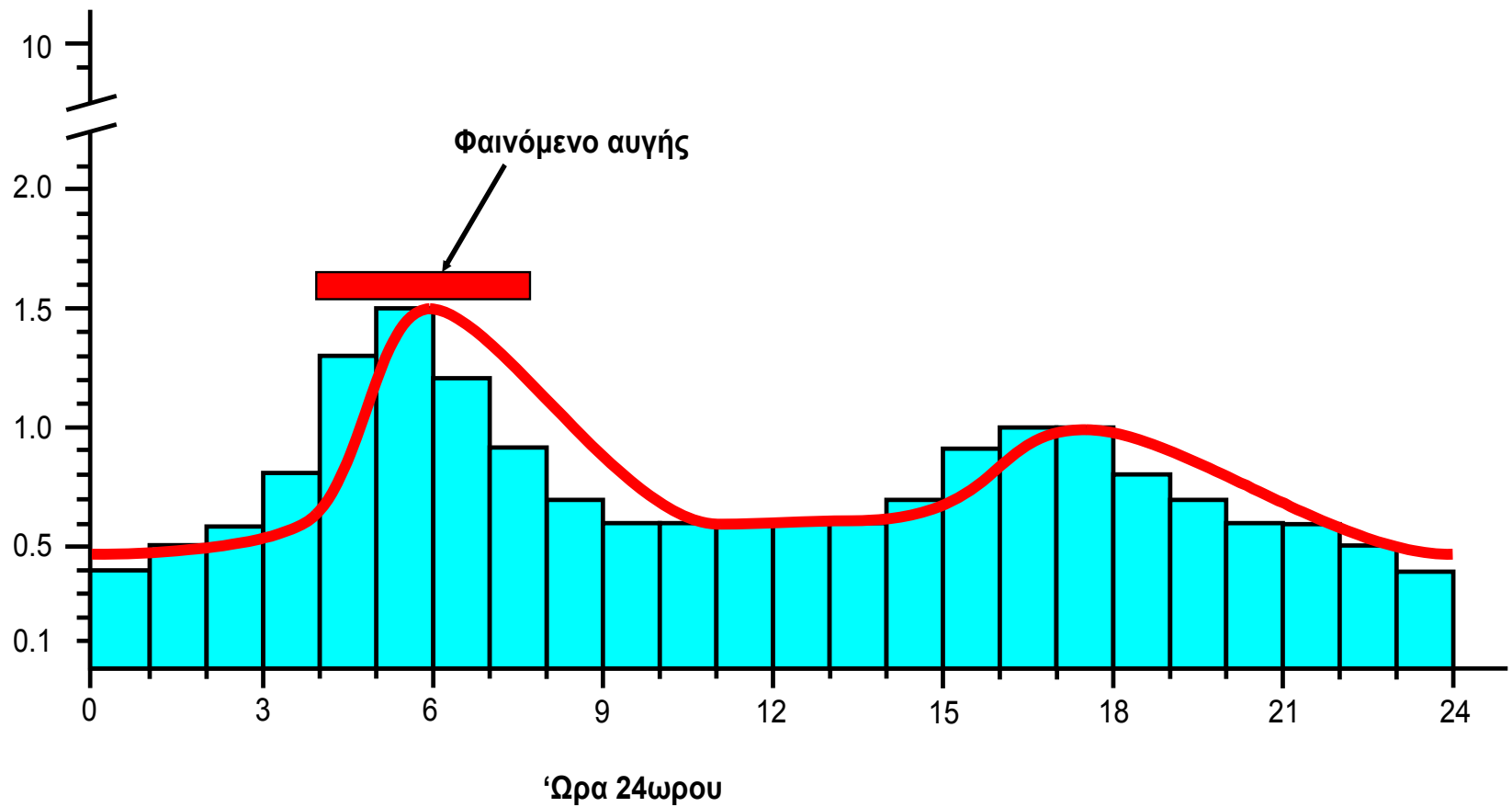

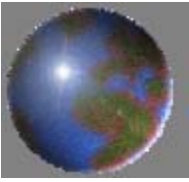
Basal/Bolus Θεραπεία

Βασικός Ρυθμός και Φυσικές Ανάγκες σε Ινσουλίνη

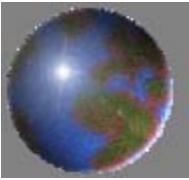
Έγχυση
ινσουλίνης
[I.U./h]

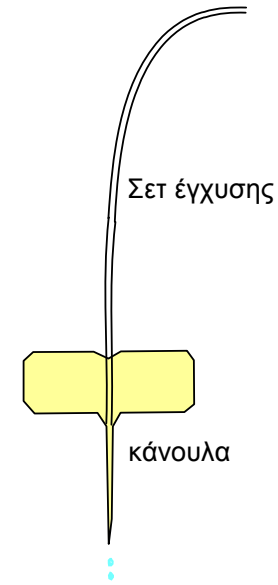
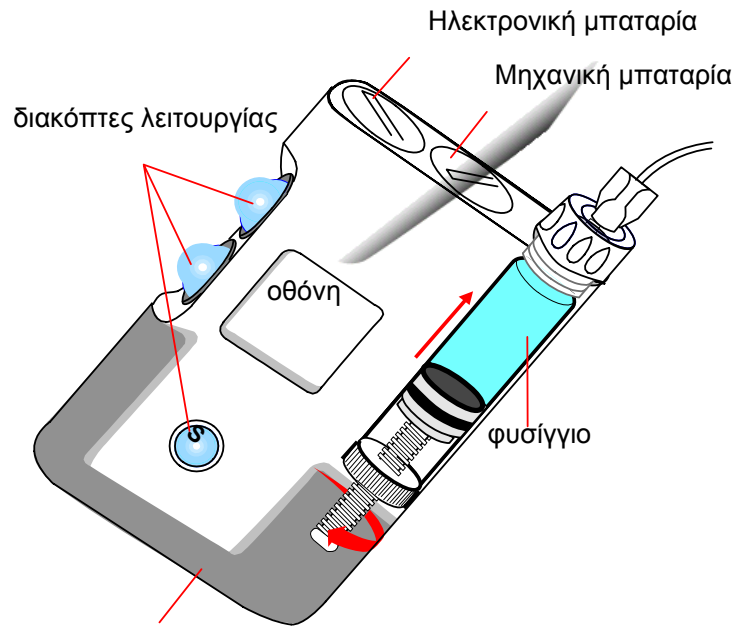

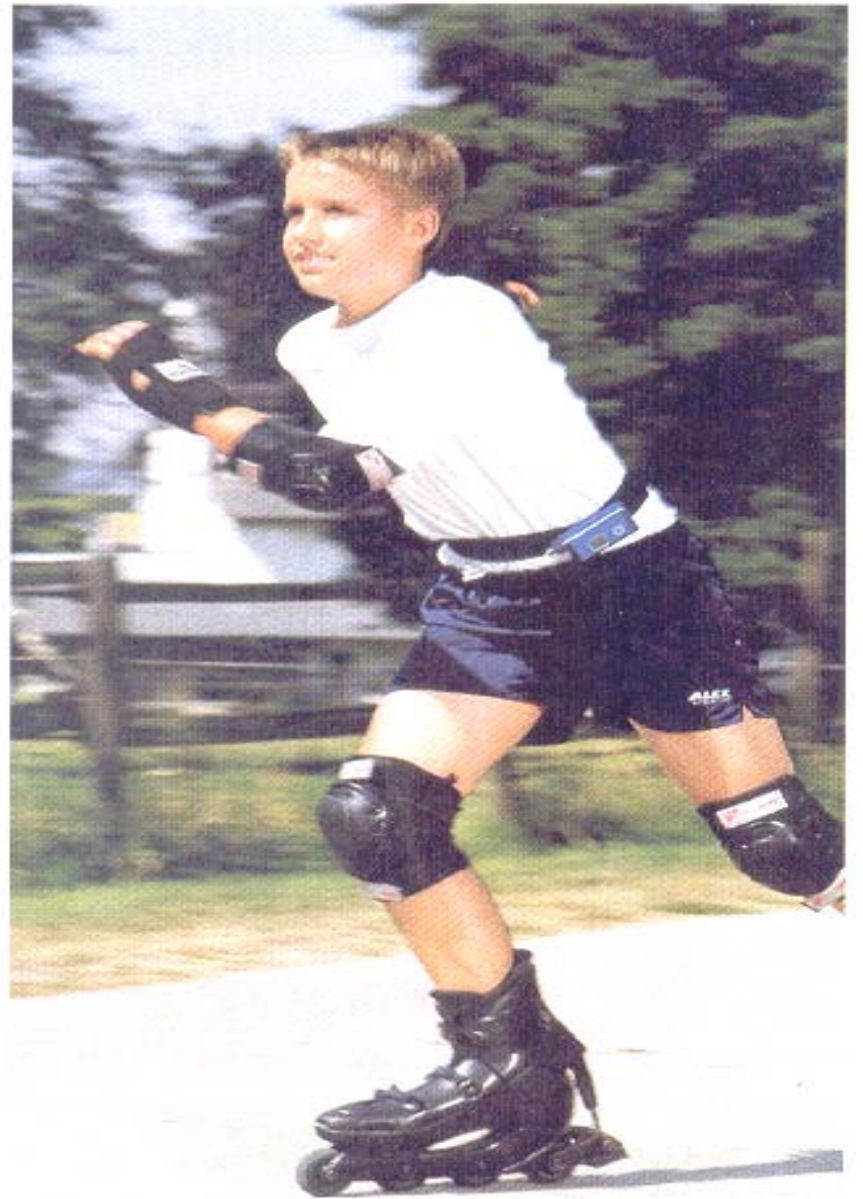
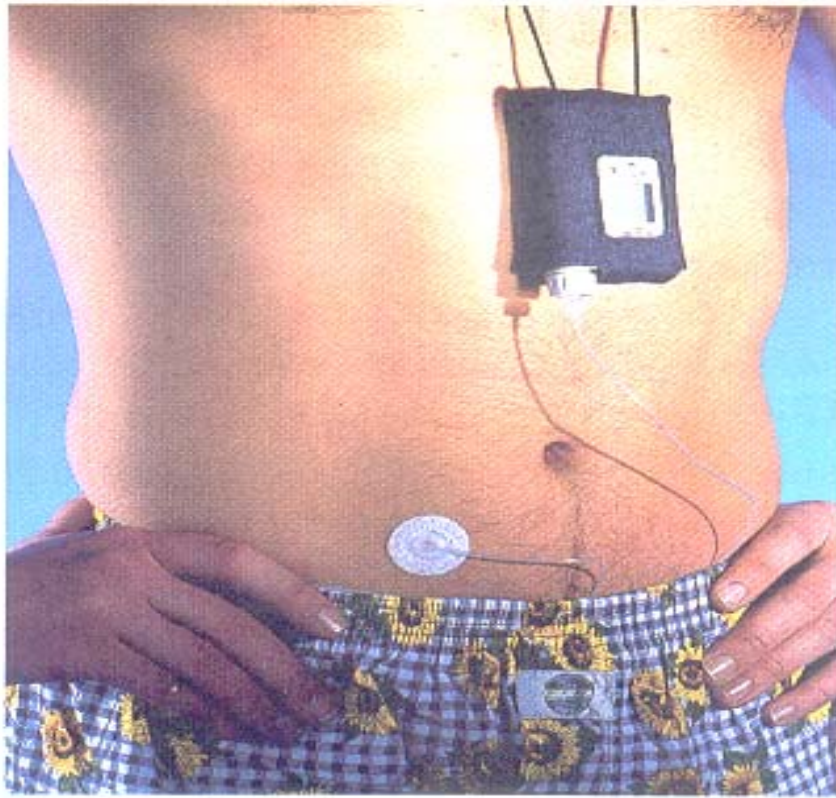
Αντλίες ινσουλίνης

- 1) Συνεχής χορήγηση ινσουλίνης υποδορίως επί 24ώρου βάσεως**
- 2) Χορήγηση ινσουλίνης προγευματικά σε bolus δόσεις**

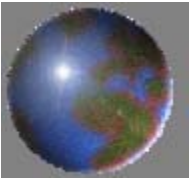

Σχήμα 1. Αντλία Ινσουλίνης

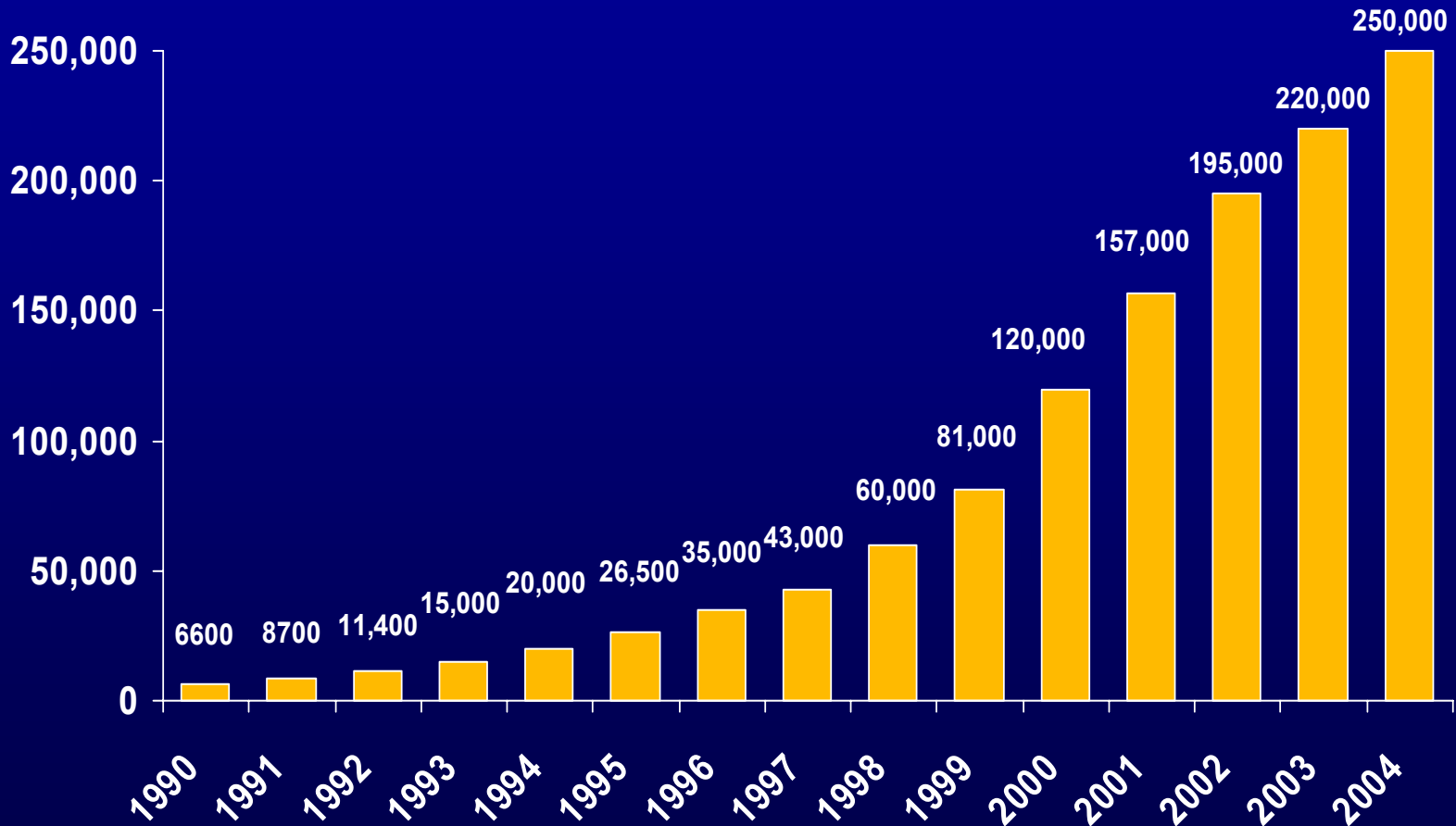

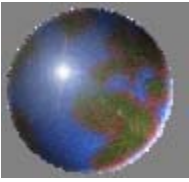
Αιτίες αύξησης της χρήσης των αντλιών

- **Ανάλογα ταχείας δράσης**
- **Ανάπτυξη τεχνολογίας**
- **Κάλυψη κόστους από ασφαλιστικά ταμεία**
- **1300 αντλίες στην Ελλάδα**

US Pump Usage: Total Patients Using Insulin Pumps

Industry estimates

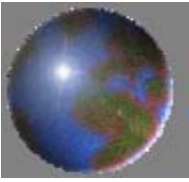
Bolus δόσεις

- Εφάπαξ χορήγηση
- Συνεχής χορήγηση
- Διπλή χορήγηση

Υδατάνθρακες (συνήθως υποεκτιμώνται)

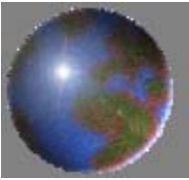
X Ευαισθησία στην ινσ.(λίπος, άσκηση, υπογλυκαιμία, stress)

= Δόση ινσουλίνης (απορρόφηση)

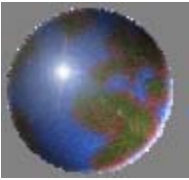
Bolus δόσεις

- **Πρωϊνό – 2 μον/10 γρ υδατ**
- **Μεσημέρι – 1 μον/10 γρ υδατ**
- **Βράδυ – 1-1,5 μον/10 γρ υδατ**
- **Δυνατότητα μείωσης σακχ αιμ με
1 μον ινσουλίνης
1500/ απαιτούμενη ολική δόση**

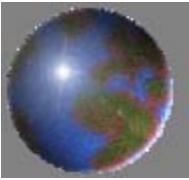
Βασικός ρυθμός χορήγησης ινσουλίνης με αντλία

- **HbA1c $\geq 9,0\%$**
  - **BMI < 26, βασικός = 0,35 μον/Kg/day**
  - **BMI ≥ 26 , βασικός = 0,40 μον/Kg/day**
- **HbA1c < 9,0%**
  - **TDD/2 ανάλογα με Υ, 0,30 – 0,35 μον/Kg/day**
- **Αντίσταση στην ινσουλίνη**
  - **0,40 έως 0,50 μον/Kg/day**

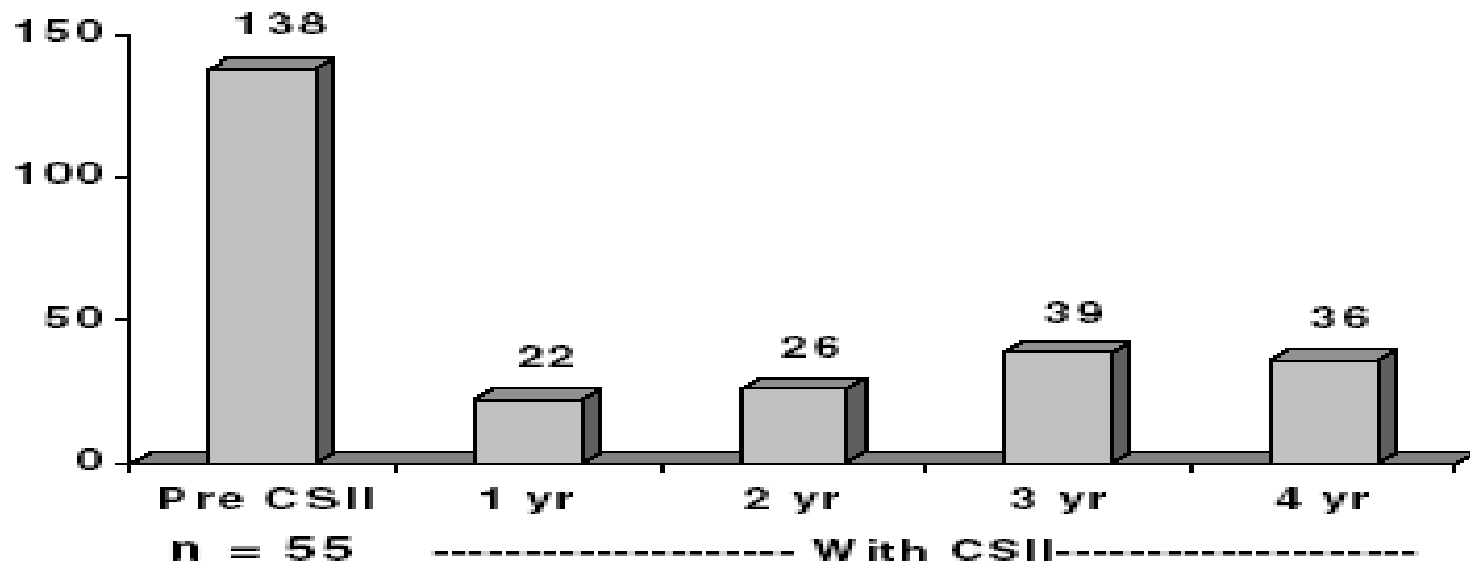
Πλεονεκτήματα αντλίας

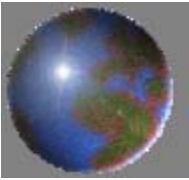
- **Βελτίωση μεταβολικού ελέγχου HbA1c:**
  - 1) **Μετα-ανάλυση 52 μελετών, 9,36 vs 8,96%; $P = 0,039$,**
  - 2) **Μετα-ανάλυση 13 τυχαιοποιημένων μελετών, μείωση κατά 0,5%.**
  - 3) **DCCT μείωση κατά 0,2-0,4% ($p < 0,001$)**
- **Μείωση των μεγάλων διακυμάνσεων της γλυκόζης**
- **Καλύτερη αντιμετώπιση φαινομένου αυγής**

Reduction in severe hypoglycemia with long-term continuous subcutaneous insulin infusion in type 1 diabetes.

- HbA1C: 7.7 vs. 7.4%, MDI vs. CSII
- Μείωση Υ κατά 84% μετά τον 1ο χρόνο
- Μείωση Υ κατά 81% κατά τον 2ο χρόνο

Σοβαρές υπογλυκαιμίες κατά την διάρκεια CSII και MDI

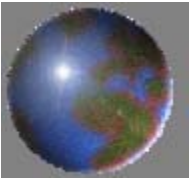
Randomized controlled trials

- **Cohen D. *J Ped Endocr Metab* 16:1047–1050, 2003 (έφηβοι)**
Μείωση 79%
- **Weintrob N. *Pediatrics* 112:559–564, 2003 (παιδιά)**
Μείωση 66%
- **Hoogma RPLM. *Diabet Med* 23:141–147, 2005**
Μείωση 60%

Προ και μετά

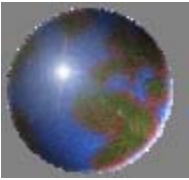
- **Hunger D. *Exp Clin Endocr Metab* 111:428– 434, 2003**
Μείωση 72%
- **Linkeschova R. *Diabet Med* 19:746 –751, 2002**
Μείωση 93%
- **Bruttomesso D. *Diabet Med* 19:628– 634, 2002**
Μείωση 71%

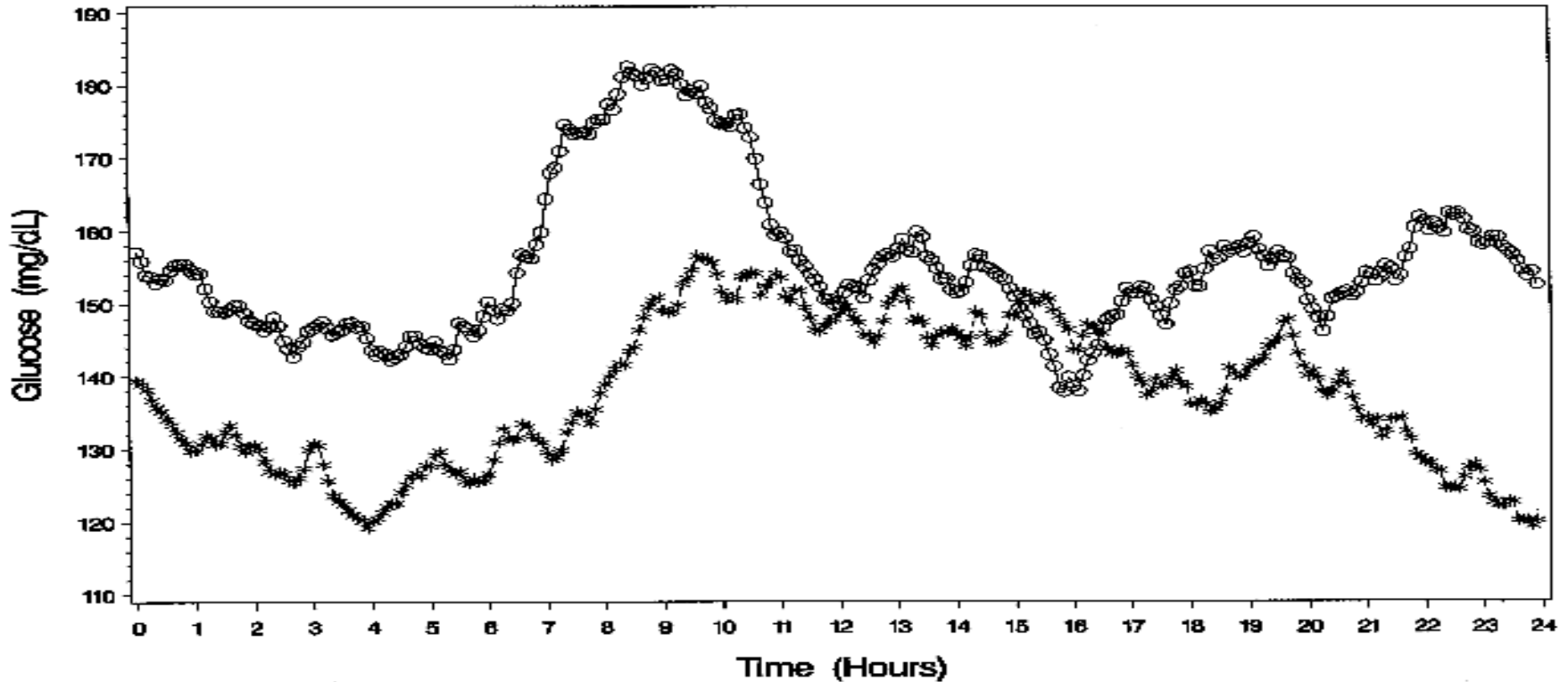

Comparison of the effects of continuous subcutaneous insulin infusion (CSII) and NPH-based multiple daily insulin injections (MDI) on glycaemic control and quality of life: results of the 5-nations trial.

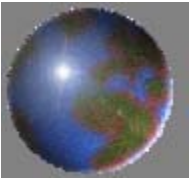
- **Τυχαιοποιημένη, ελεγχόμενη διασταυρούμενη μελέτη σε 272 ασθενείς**
- **HbA1c (7.45 vs. 7.67%, $P < 0.001$)**
- **Μείωση ήπιων και σοβαρών υπογλυκαιμιών κατά 60%**
- **Βελτίωση ποιότητας ζωής σε CSII**
- **Βελτίωση νοητικής κατάστασης σε CSII**

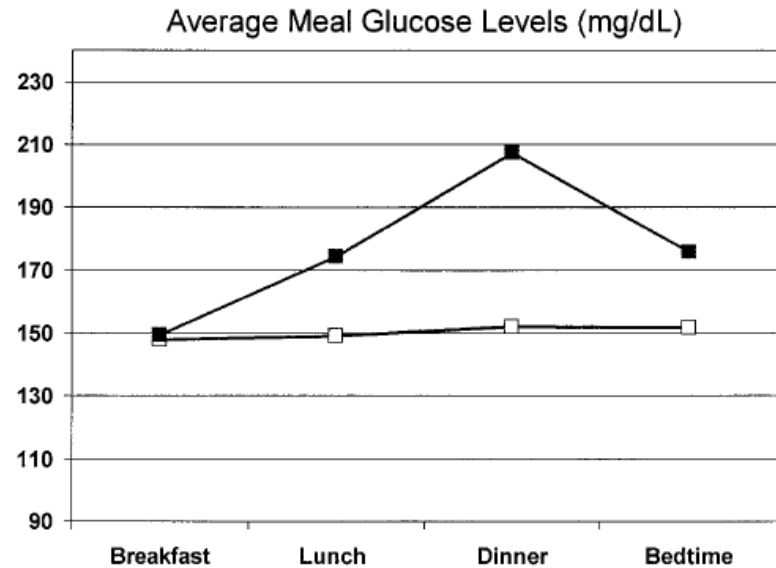
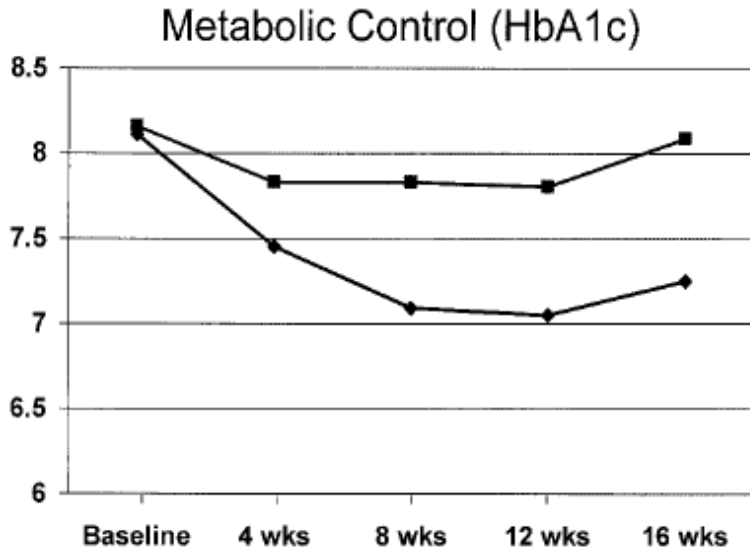
Continuous Subcutaneous Insulin Infusion (CSII) of Insulin Aspart Versus Multiple Daily Injection of Insulin Aspart/Insulin Glargine in Type 1 Diabetic Patients Previously Treated With CSII

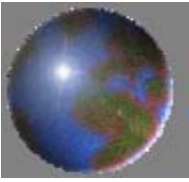
* = CSII, μείωση φρουκτοζαμίνης, διάρκεια 5 εβδ.

A Randomized, Prospective Trial Comparing the Efficacy of Continuous Subcutaneous Insulin Infusion With Multiple Daily Injections Using Insulin Glargine

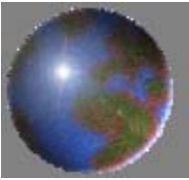

CSII (▲) and glargine (■)
CSII (□) and glargine (■)

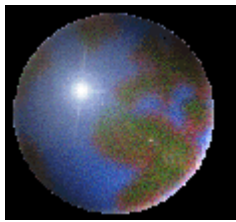
Ενδείξεις αντλίας ινσουλίνης

- **Συχνά υπογλυκαιμικά επεισόδια, ιδιαίτερα το βράδυ.
Σοβαρές υπογλυκαιμίες**
- **Ασθενείς με ισχυρή επιθυμία καλύτερου μεταβολικού ελέγχου από αυτόν που έχουν επιτύχει με πολλαπλές ενέσεις**
- **Ασθενείς που επιθυμούν να έχουν μεγαλύτερη ευελιξία και ελευθερία στην ινσουλινοθεραπεία (δύσκολα ωράρια εργασίας-γευμάτων)**
- **Αυξημένες τιμές σακχάρου αίματος νηστείας το πρωί (φαινόμενο της αυγής)**
- **Μειωμένη αντίληψη των υπογλυκαιμικών επεισοδίων**
- **Επιπλοκές του διαβήτη**
- **Γυναίκες πριν και κατά τη διάρκεια κύησης με ΣΔ τύπου 1**

Αντενδείξεις αντλίας

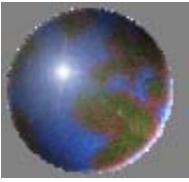
- **Μειωμένες νοητικές ικανότητες**
- **Απροθυμία για συχνό αυτοέλεγχο**
- **Άτομα χωρίς κίνητρα**
- **Ψυχολογικά ασταθείς ασθενείς**
- **Άτομα με τάσεις αυτοκτονίας**
- **Αλκοολικοί και ναρκομανείς ασθενείς**
- **Άτομα που μένουν μόνα με μειωμένη αντίληψη υπογλυκαιμίας**
- **Βαριά αμφιβληστροειδοπάθεια (νεόπλαστα αγγεία)**

Ισχυρά κίνητρα ασθενούς
Νοητικό επίπεδο ασθενούς
Συχνός αυτοέλεγχος (4-6 / 24ωρο)
Εκπαίδευση ασθενούς

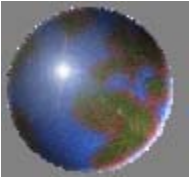
Θεράπων ιατρός γνώστης αντλιών

**Δυνατότητα συχνής επικοινωνίας με
ιατρική ομάδα**

Δυνατότητες αντλίας

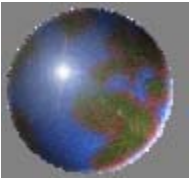
- **Παρέχει την μεγαλύτερη δυνατή ευελιξία και ελευθερία στην καθημέρα πράξη**
- **Βελτίωση μεταβολικού ελέγχου**
- **Μείωση Υ**
- **Συνδυασμός με αισθητήρες γλυκόζης (δημιουργία κλειστού κυκλώματος)**

Περιγραφή περίπτωσης

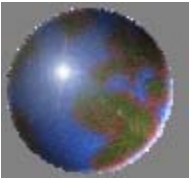
- **Ηλικία 49 ετών**
- **ΣΔΤ1 από 28ετίας**
- **Επάγγελμα: υδραυλικός**
- **Σχήμα 4 ενέσεων προ αντλίας**
- **Διάρκεια θεραπείας με αντλία 5 χρόνια**
- **Συνήθεις τιμές HbA1c < 6,5%**

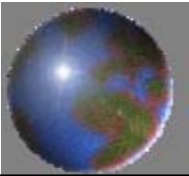

Περιγραφή περίπτωσης

- **Ηλικία 17 ετών**
- **ΣΔΤ1 από 6ετίας**
- **Τοποθέτηση αντλίας προ 3ετίας**
- **Ένας χρόνος θεραπείας με αντλία**
- **Επεισόδια κετοξέωσης κατά την διάρκεια**
- **Σχήμα 5 ενέσεων ινσουλίνης με συνήθεις τιμές HbA1c > 9,0%**

Σακχαρώδης Διαβήτης Τύπου 2

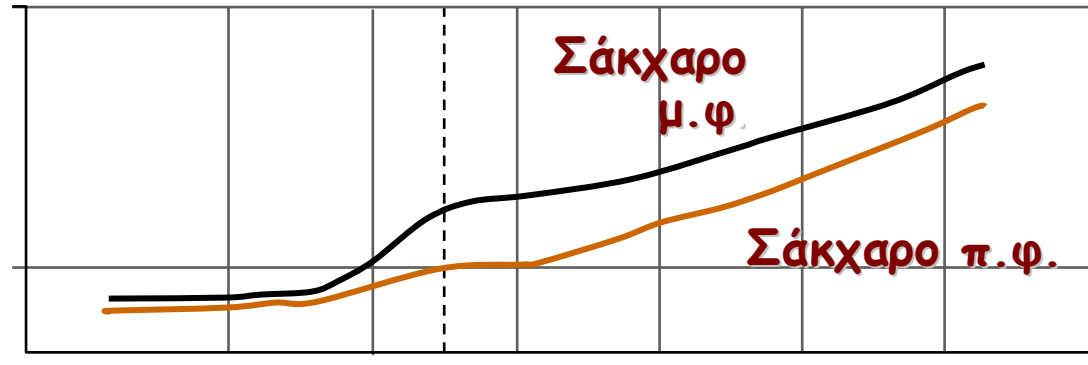

Η πορεία προς τον ΣΔΤ2

Παχ/κία IGT* Διαβήτης Συμπτωματική Υπεργλυκαιμία

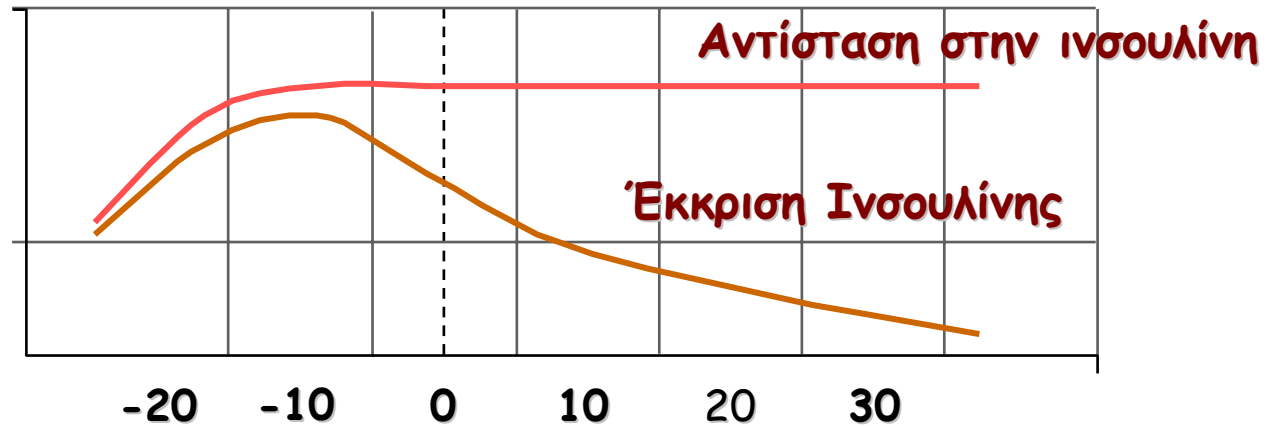
Σάκχαρο Πλάσματος

120 (mg/dL)

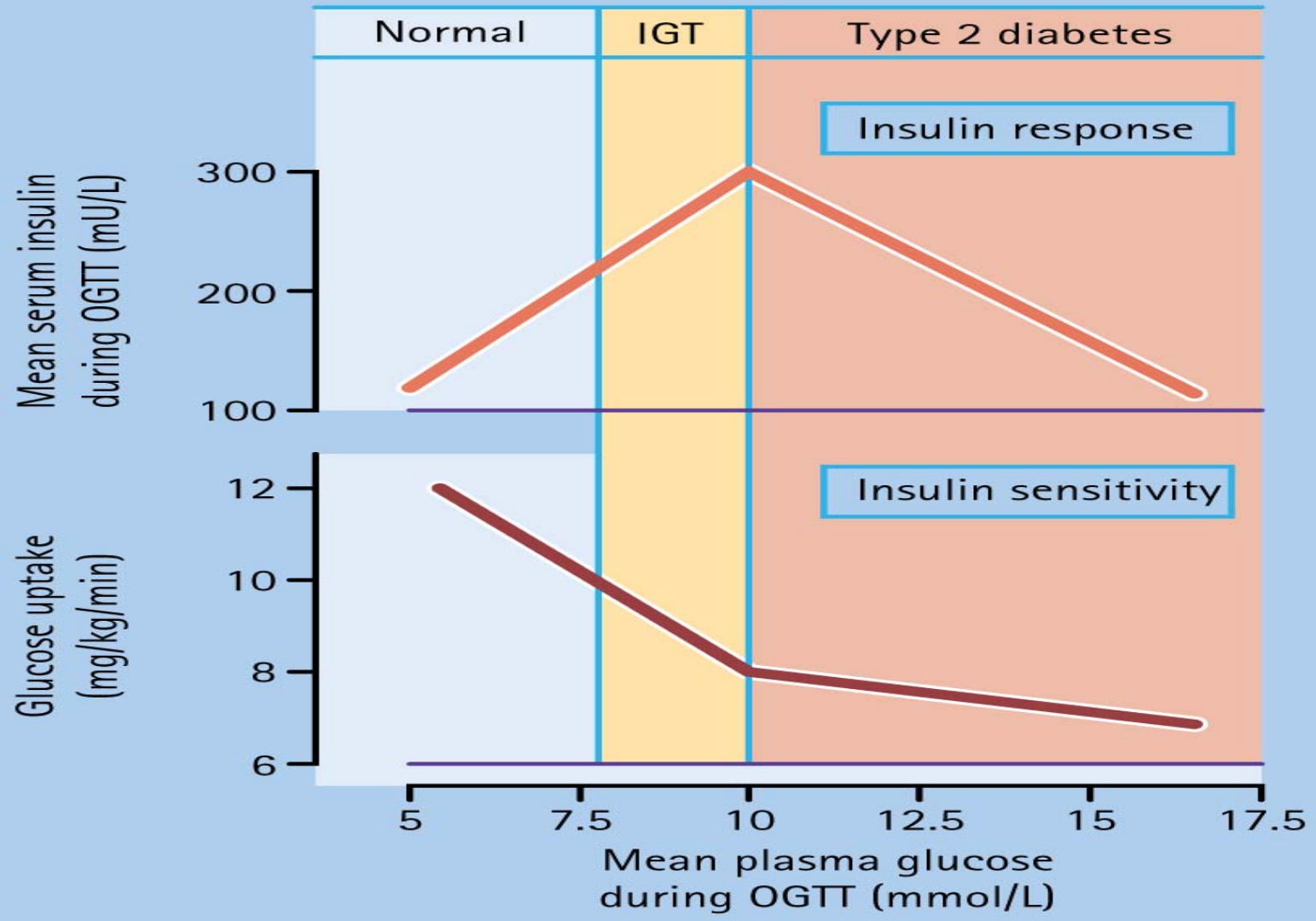
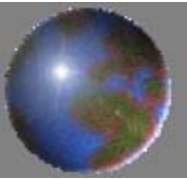
Σχετική λειτουργικότητα β-κυττάρων

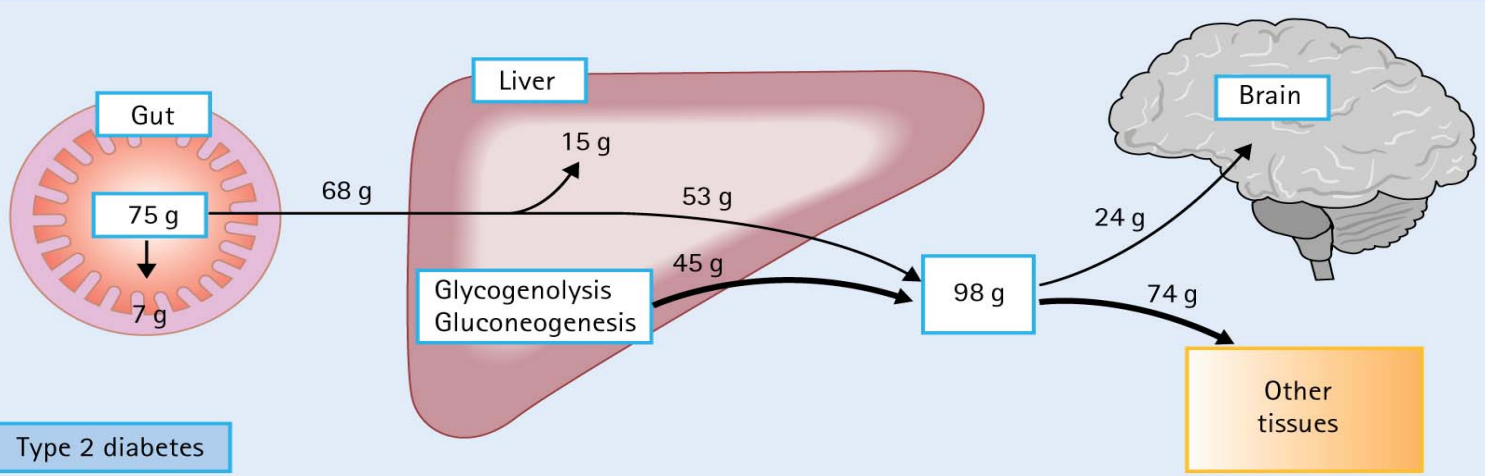
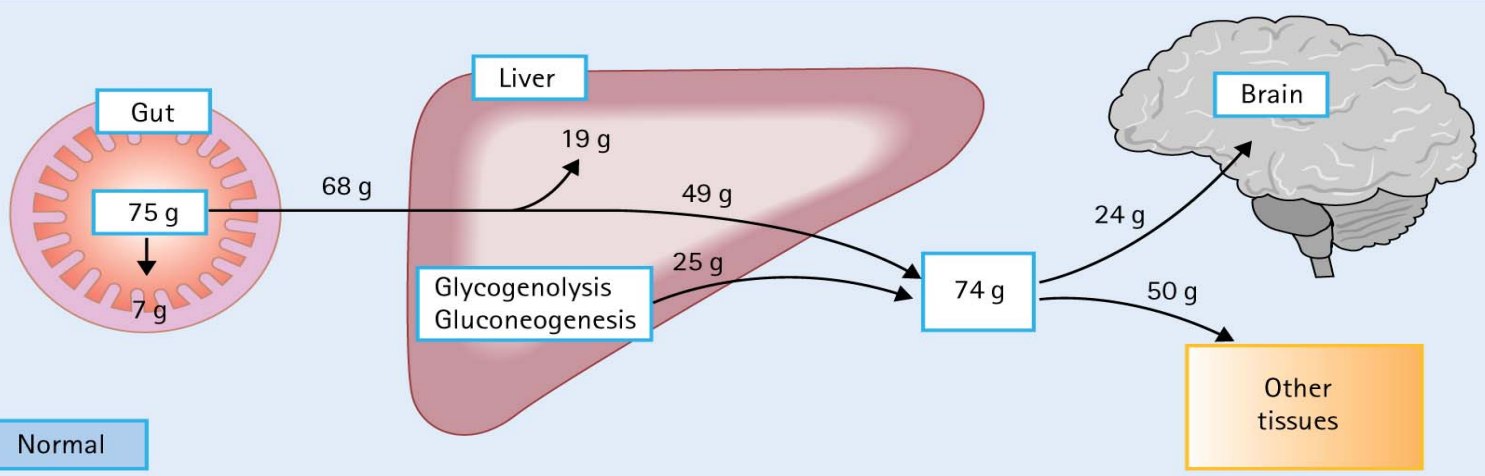
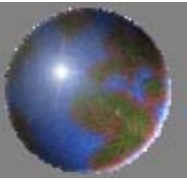
100(%)

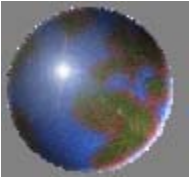

Έτη ΣΔ

IGT = impaired glucose tolerance

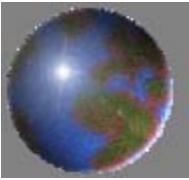

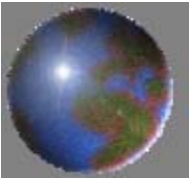

Θεραπεία ΣΔΤ2

- Φθίνουσα λειτουργία β-κυττάρου
- Οι αλλαγές στην θεραπεία γίνονται όταν $HbA1c > 9,0\%$
- Η αλλαγή σε ινσουλινοθεραπεία γίνεται όταν $HbA1c > 9,6\%$

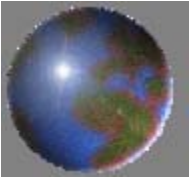
Περίπου 40-80% των ασθενών με ΣΔ2 θα χρειασθούν ινσουλίνη μετά τα 10 χρόνια ΣΔ ή γενικά στην πορεία του ΣΔ για να επιτύχουν τον στόχο της HbA1c < 7%

ΣΔ τύπου 2

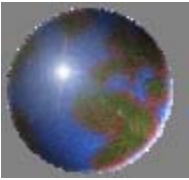
- **Ο Σακχαρώδης Διαβήτης τύπου 2 εξελίσσεται και θα απαιτηθεί η χορήγηση ινσουλίνης**
- **Διατηρείται , όμως, έστω και μικρή έκκριση ινσουλίνης ακόμη και στο τελικό στάδιο**
- **Αναστολή της εξέλιξης στα β-κύτταρα**

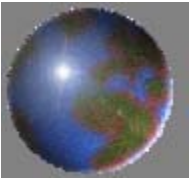
Ινσουλινοθεραπεία στον ΣΔ τύπου 2

- Έναρξη
- Διατήρηση
- Εντατικοποίηση

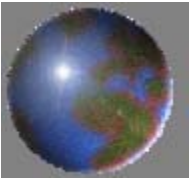
Effects of insulin vs. glibenclamide in recently diagnosed patients with type 2 diabetes: a 4-year follow-up.

- **Early insulin versus glibenclamide treatment in type 2 diabetes temporarily prolongs endogenous insulin secretion and promotes better metabolic control.**
Diabetes Care 26:2231–2237, 2003
- **In a 4-year perspective, beta-cell function deteriorated in both groups. However, deterioration occurred faster in the glibenclamide group, indicating that alleviating demands on secretion by insulin treatment is beneficial.**

**Does rapid transition to insulin therapy in subjects with newly diagnosed type 2 diabetes mellitus benefit glycaemic control and diabetes-related complications?
A German population-based study.**

- **Βελτίωση γλυκαιμικού ελέγχου**
- **Μείωση επιπλοκών**
- **3163 ασθενείς**

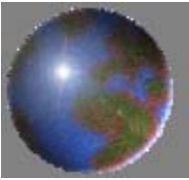

Μελέτες για πρόιμη ινσουλινοθεραπεία

Study	N	Mean age (years)	Mean body-mass Index (kg/m ²)	Duration of type 2 diabetes	Baseline HbA _{1c} (%)	Type of therapy	Duration of therapy (days)	Patients who achieved euglycemia with therapy (%)	Patients with euglycemia at 6 months (%)	Patients with euglycemia at 1 year (%)
Li ⁶	138	49	25	Newly diagnosed	10.1	CSII	14	91	67	47
Ilkova ⁷	13	50	26.9	Newly diagnosed	11.0	CSII	14	92	69	N/A
Park ⁸	91	54	NA	Mean 7.2 years	13.2	CSII	Mean 53.6 (SD 39)	34	~34	~34
Ryan ⁹	16	52	30.8	Newly diagnosed	11.8	MDI	14-21	88	N/A	44
Weng ¹⁰	382	51	25.0	Newly diagnosed	~9.7	CSII	14-35	97	N/A	51
Weng ¹⁰	382	51	25.0	Newly diagnosed	~9.7	MDI	14-35	95	N/A	45
Weng ¹⁰	382	51	25.0	Newly diagnosed	~9.7	OAD	14-35	84	N/A	27

NA= not available. CSII=continuous subcutaneous insulin infusion. MDI=multiple daily injections. OAD=oral antidiabetic agent.

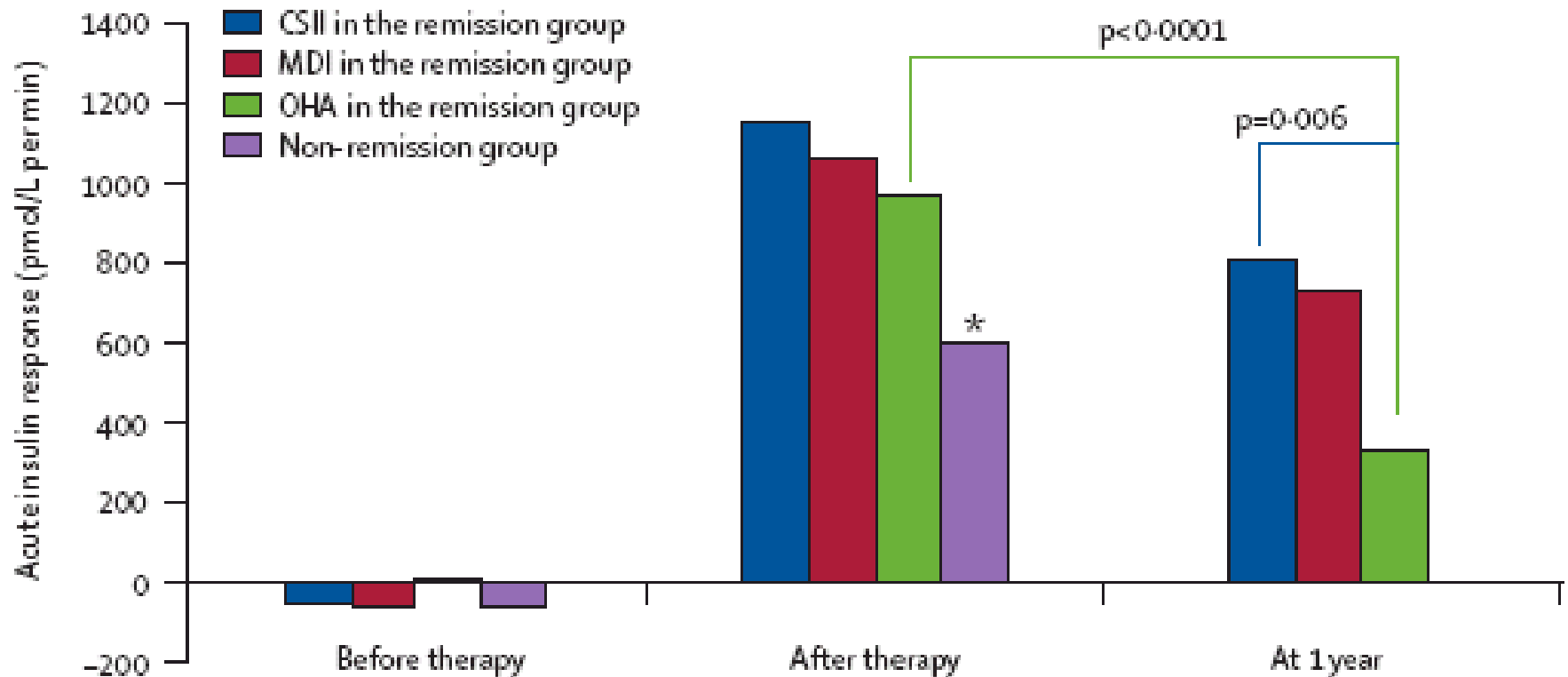
Table: Previous studies of insulin therapy

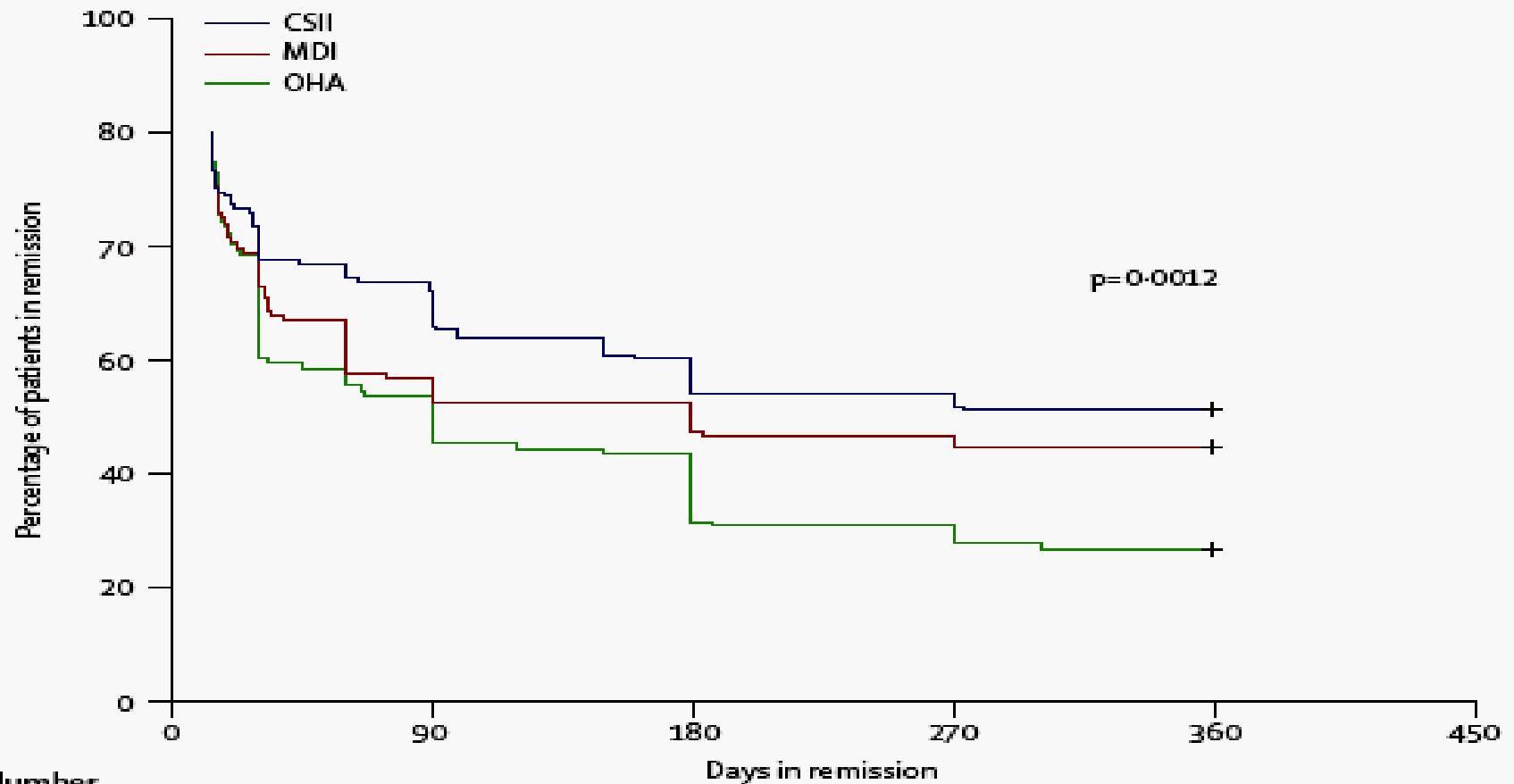
Effect of intensive insulin therapy on β -cell function and glycaemic control in patients with newly diagnosed type 2 diabetes: a multicentre randomised parallel-group trial

- **382 ασθενείς**
- **CSI, MDI, OAD**
- **Επίτευξη ευγλυκαιμίας για 2 εβδ και μετά διακοπή της θεραπείας**
- **Ευγλυκαιμία: >95% σε ινσουλίνη, 84% σε δισκία**
- **Αύξηση 160% στην HOMA-B σε ινσουλίνη, 105% σε δισκία**

Acute insulin response (shown as median) before and after different interventions and at 1 year * $p < 0.05$ in the non-remission group compared with that in each intervention in the remission group (after treatment).

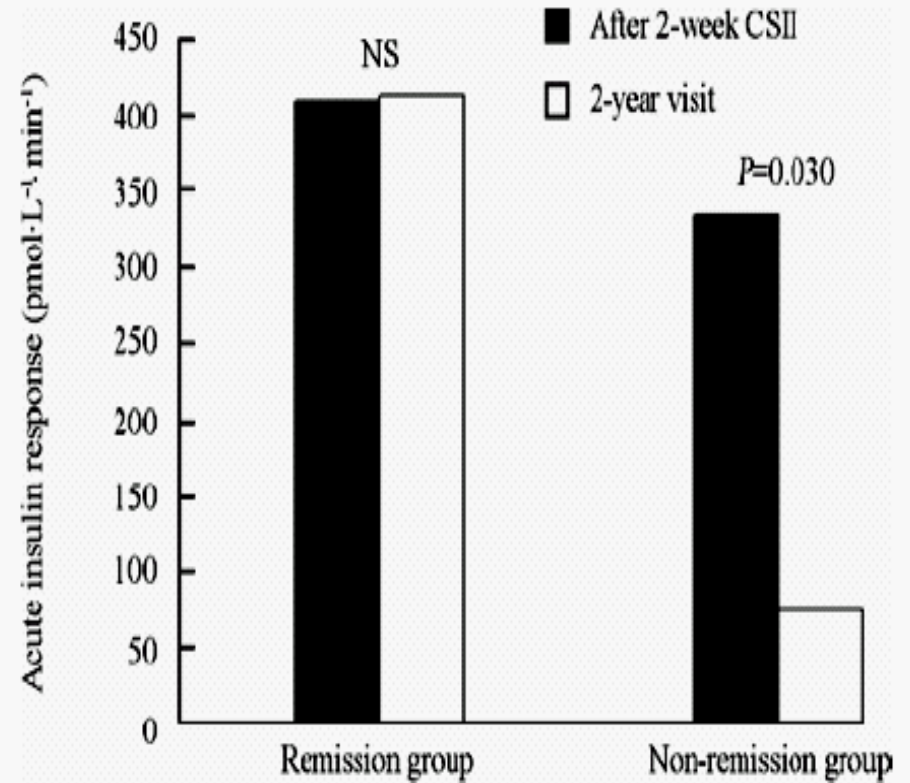
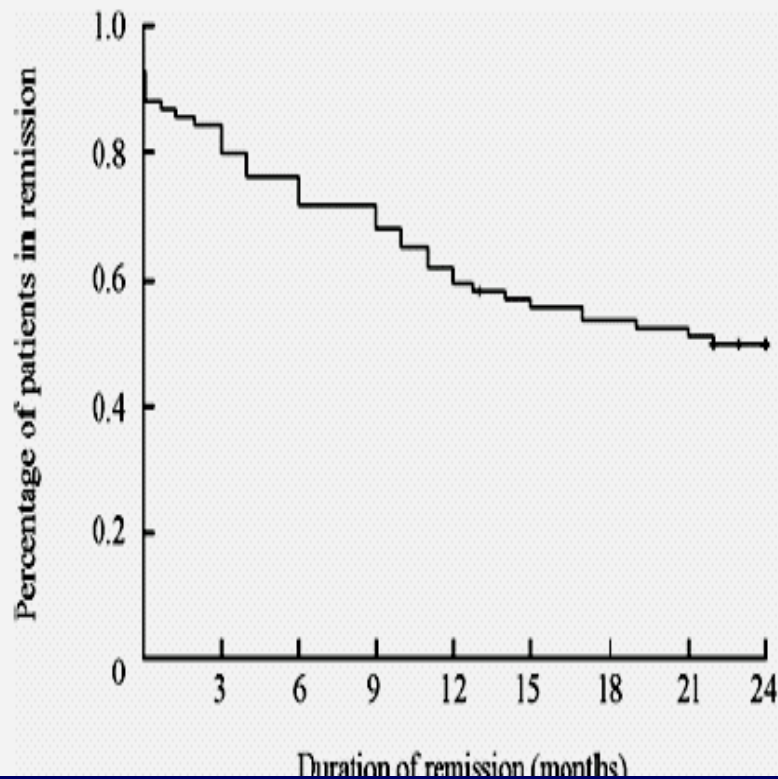
Ποσοστό ασθενών σε ύφεση

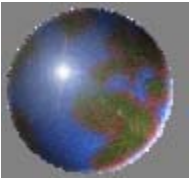
Number
at risk

CSII	133	95	79	71	67
MDI	118	66	61	54	52
OHA	101	53	43	30	26

Remission of hyperglycemia following intensive insulin therapy in newly diagnosed type 2 diabetic patients: a long-term follow-up study

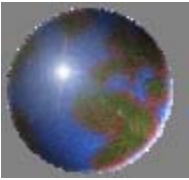

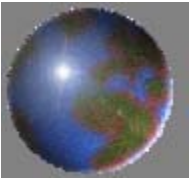
Μειονεκτήματα πρώιμης ινσουλινοθεραπείας

- **Μεγαλύτερη προσπάθεια εκ μέρους του γιατρού και του ασθενούς**
- **Αντίσταση του γιατρού**
- **Αντίσταση του ασθενούς**
- **Αντίσταση των συγγενών**
- **Αύξηση βάρους**
- **Υπογλυκαιμίες**

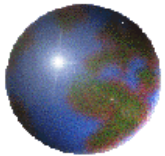
Δόσεις και σχήματα δύο και τριών ενέσεων ινσουλίνης σε ΣΔ τύπου 2

- Έναρξη με 0,5 IU / Kg ΒΣ.
3/5 δόσης το πρωί, 2/5 βράδυ
- Προτεινόμενα σχήματα: **NPH / NPH,**
R+NPH / R+NPH, R+NPH / R /
R+NPH,
R / R / R+NPH, ASP+ASP P /
ASP+ASP P, ASP+ASP P / ASP /
ASP+ASP P
- Ινσουλίνη + διγουανίδες. Έναρξη με 0,1-0,3 IU / Kg ΒΣ.

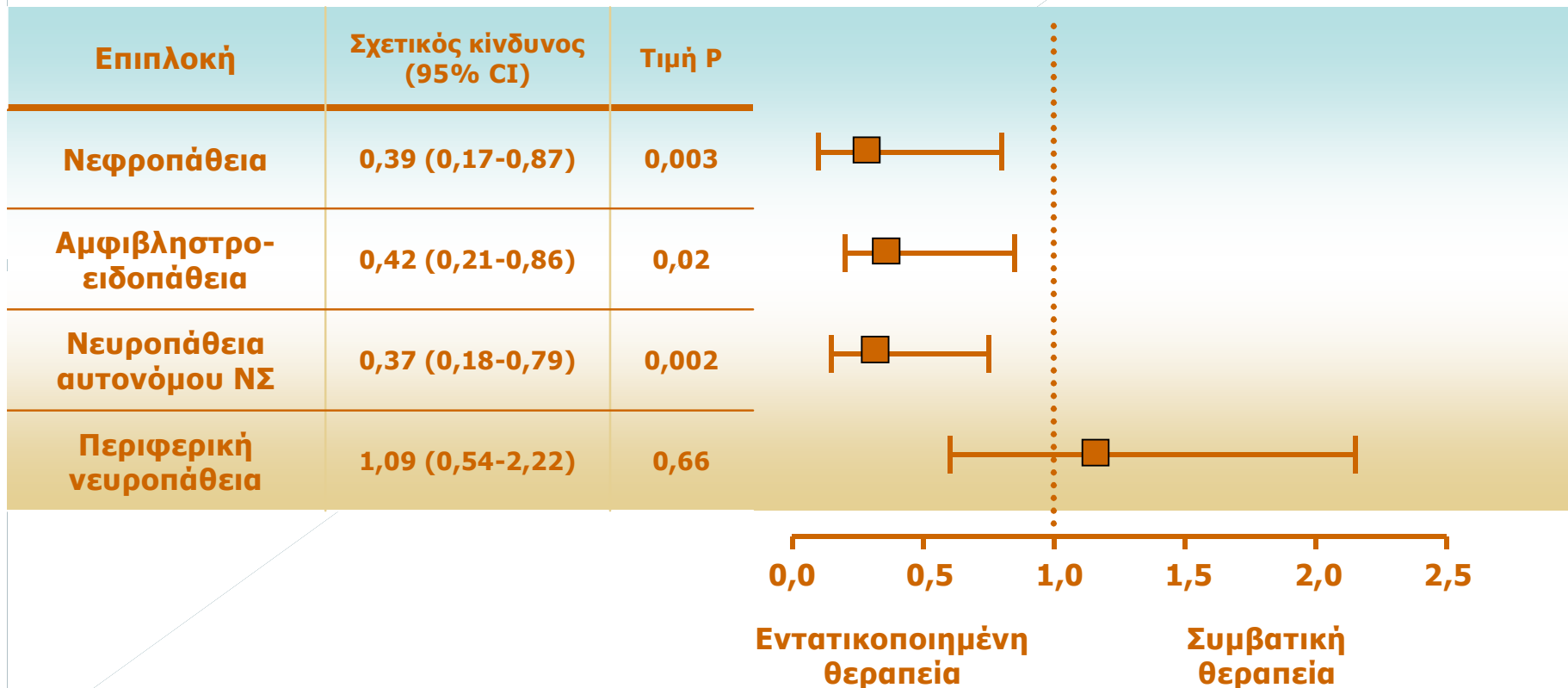

Σχήματα μίας ένεσης

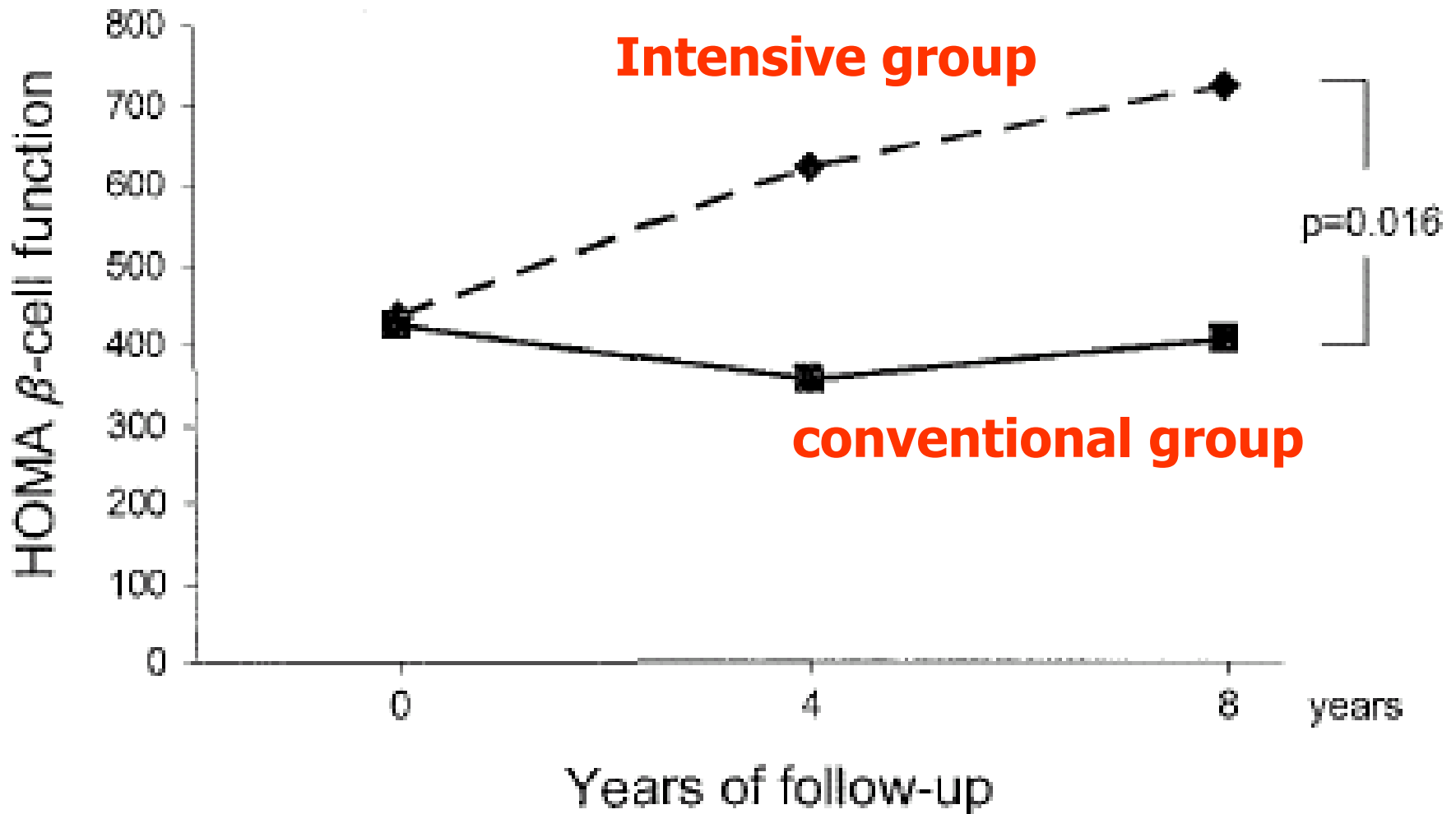
- Αντιδιαβητικά δισκία + βασική ινσουλίνη (glargine, detemir, NPH)
- Έναρξη με 0,1 – 0,2 IU/Kg ΒΣ
- Πρέπει να αρχίζει νωρίς στην διάρκεια του ΣΔ.

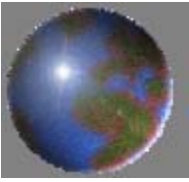
Σχετικός κίνδυνος εμφάνισης επιπλοκών ΣΔ

Gaede et al, N.Engl.J.Med. 2003, 348: 383-393

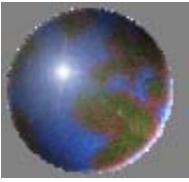

Gaede et al, N.Engl.J.Med. 2003, 348: 383-393

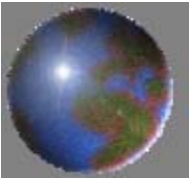
Αύξηση βάρους

- Μείωση γλυκοζουρίας
- Φόβος υπογλυκαιμίας
- Κατακράτηση υγρών
- Υπερ-θεραπεία υπογλυκαιμίας
- ' ' Κλέψιμο ' ' στην πρόσληψη τροφής, όταν οι στόχοι επιτυγχάνονται.

Ινσουλινοθεραπεία

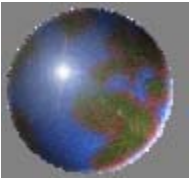
- **Είναι το ισχυρότερο και αποτελεσματικότερο μέσο ρύθμισης του ΣΔ**
- **Αποτελεί τον πλέον φυσιολογικό τρόπο αντιμετώπισης του ΣΔ**
- **Είναι ο ασφαλέστερος τρόπος θεραπείας**

Στόχοι Θεραπείας στον ΣΔ

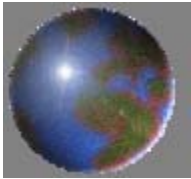
- Επίτευξη άριστου μεταβολικού ελέγχου με το ελάχιστο κόστος υπογλυκαιμιών
- Εξατομίκευση γλυκαιμικών στόχων
- Σωστή διατροφή
- Άσκηση
- Αυτοέλεγχος σακχ.αίμ.
- Εκπαίδευση

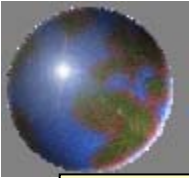
Πλεονεκτήματα αντλίας

- Προσέγγιση ιδανικής ρύθμισης κατά τη νύκτα
- Μικρότερες ανάγκες σε ινσουλίνη
- Κετοξέωση ίδια με MDI
- Μείωση Υ
- Μικρότερη αύξηση βάρους έναντι MDI
- Προγράμματα ανάλυσης δεδομένων

Γλυκαιμικός έλεγχος

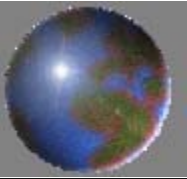
- **HbA1C:** ο χρυσός κανόνας
- **Αυτοέλεγχος:** Απολύτως απαραίτητος για σωστή ρύθμιση
- Όλες οι αποφάσεις για τη θεραπεία βασίζονται στην τιμή της A1C
  - Έλεγχος A1C δύο φορές το χρόνο σε όλους τους ασθενείς
- Ο αυτοέλεγχος είναι πολύτιμος για την εξατομικευμένη ρύθμιση της αγωγής
- Χωρίς την τήρηση διαιτολογίου καμιά θεραπεία δεν είναι αποτελεσματική

Πότε αρχίζουμε ινσουλίνη:

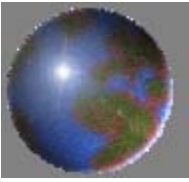
Πρέπει να σκεφτούμε την ινσουλίνη όταν:

- Υπάρχει κακή ρύθμιση
  - ✓ Αυξημένες τιμές σακχάρου, με συμπτώματα και απώλεια βάρους
  - ✓ Αυξημένη HbA1c, παρά την αγωγή
- Σε λοιμώξεις, επεμβάσεις, ΟΕΜ, ΑΕΕ και άλλες προσωρινές καταστάσεις
- Σε ΧΝΑ, επώδυνη νευροπάθεια ή άλλες σημαντικές επιπλοκές του διαβήτη
- Σε ηπατική ανεπάρκεια

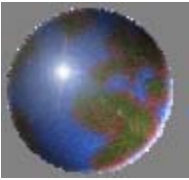
Σχήματα ινσουλινοθεραπείας

- **Βασική ινσουλίνη**
- **Basal/bolus**
- **Μείγματα**

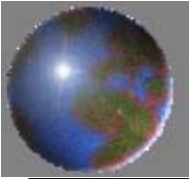
Πώς ξεκινάμε:

- ✓ Αν με τα δισκία έχουμε δεν έχουμε καλή ρύθμιση, **προσθέτουμε «βασική ινσουλίνη»**, μια φορά την ημέρα, συνήθως πριν τον ύπνο
- ✓ **Συνεχίζουμε με τα χάπια στην ίδια δόση**
- ✓ Ρυθμίζουμε τη δόση με βάση το σάκχαρο πριν από το πρωινό
- ✓ Αυξάνουμε τη δόση ανά 7 ημέρες αν χρειάζεται:
  - 4-8 μονάδες αν FBG >250 mg/dL
  - 2-4 μονάδες αν FBG 140-250 mg/dL
- ✓ Ελαττώνουμε 1-2 μονάδες αν FBG <70 mg/dL
- ✓ Τιμή - στόχος συνήθως τα 100 mg/dL
- ✓ **Η** αυξάνουμε 2 μονάδες κάθε 3-4 ημέρες, μέχρι να πετύχουμε το στόχο

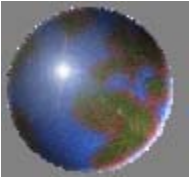
Δόσεις και σχήματα δύο και τριών ενέσεων ινσουλίνης σε ΣΔ τύπου 2

- Έναρξη με 0,5 IU / Kg ΒΣ.
3/5 δόσης το πρωί, 2/5 βράδυ
- Προτεινόμενα σχήματα: **NPH / NPH,**
R+NPH / R+NPH, R+NPH / R / R+NPH,
R / R / R+NPH, ASP+ASP P / ASP+ASP
P, ASP+ASP P / ASP / ASP+ASP P
- Ινσουλίνη + διγουανίδες. Έναρξη με 0,1-0,3 IU / Kg ΒΣ.

Πλεονεκτήματα ινσουλινοθεραπείας

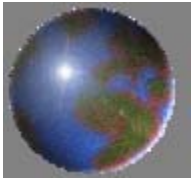
- **Γρήγορη και αποτελεσματική αντιμετώπιση υπεργλυκαιμίας**
- **Γρήγορη και έγκαιρη διόρθωση της υπεργλυκαιμίας**
- **Αύξηση λειτουργικότητας β-κυττάρου και μείωση αντίστασης στην ινσουλίνη**
- **Μείωση γλυκοτοξικότητας και λιποτοξικότητας**
- **Χαμηλό κόστος**

Ινσουλίνη στον ΣΔ τύπου 2

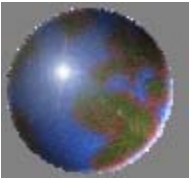
- **Ελαττώνει τον καρδιαγγειακό κίνδυνο**
- **Βελτιώνει μυϊκές δυνάμεις**
- **Σπανίως προκαλεί σοβαρή υπογλυκαιμία**
- **Προκαλεί μικρή αύξηση βάρους**

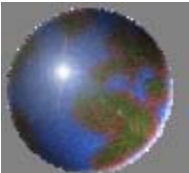
Αύξηση βάρους

- **Μείωση γλυκοζουρίας**
- **Φόβος υπογλυκαιμίας**
- **Κατακράτηση υγρών**
- **Υπερ-θεραπεία υπογλυκαιμίας**
- **' ' Κλέψιμο ' ' στην πρόσληψη τροφής, όταν οι στόχοι επιτυγχάνονται.**

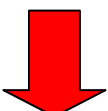

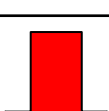
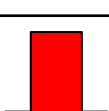

Ινσουλινοθεραπεία

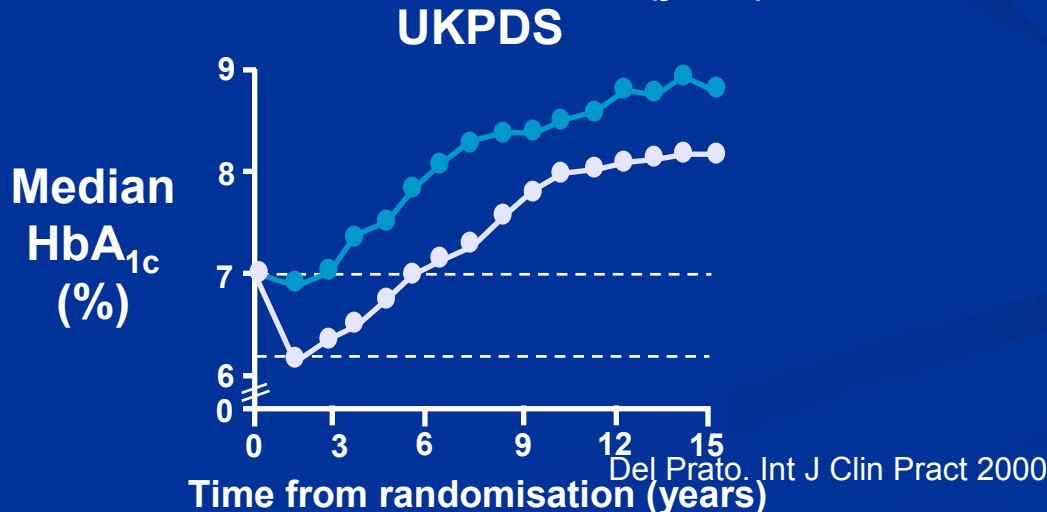
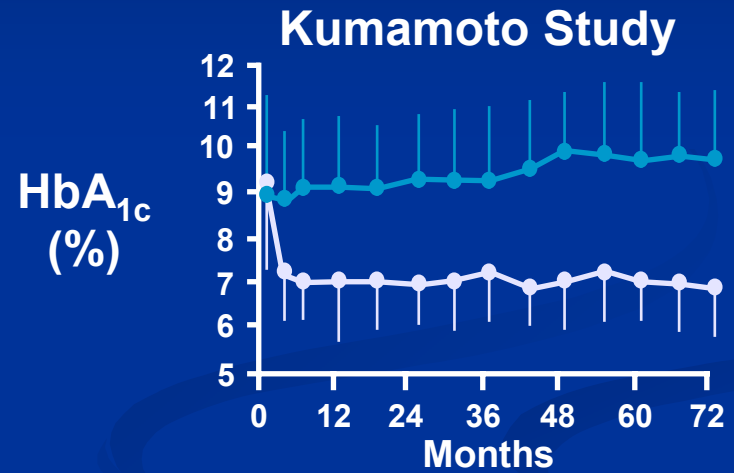
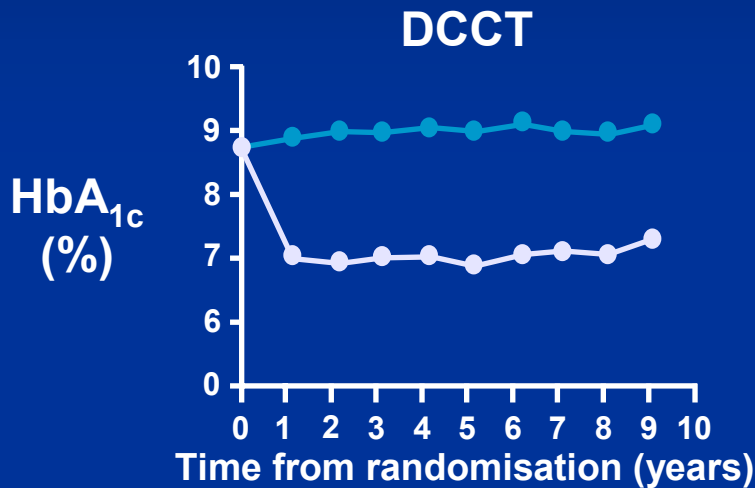
- Είναι το ισχυρότερο και αποτελεσματικότερο μέσο ρύθμισης του ΣΔ τύπου 2
- Αποτελεί τον πλέον φυσιολογικό τρόπο αντιμετώπισης του ΣΔ
- Είναι ο ασφαλέστερος τρόπος θεραπείας

Αποτελέσματα Μελετών εντατικής θεραπείας

Όνομα μελέτης	DCCT	UKPDS	KUMAMOTO	STENO 2
HbA1c	 2%	 0.9%	 2%	 0.5%
Αμφ/θεια	 63%	 17-21%	 69%	 58%
Νεφροπάθεια	 54%	 24-33%	 70%	 61%
Νευροπάθεια ΑΝΣ	 60%	-	-	 63%
Μακρο- αγγειοπάθεια	 41%	 16%	-	 53%

HbA_{1c} levels achieved in the conventional vs intensive groups of major trials

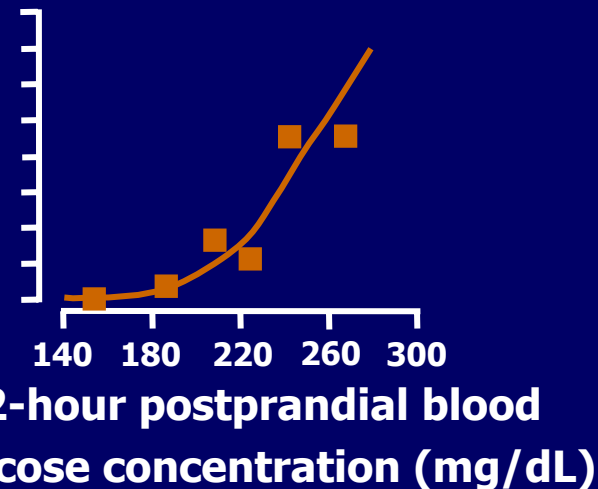
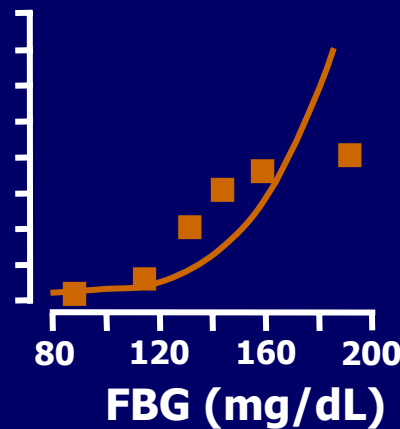
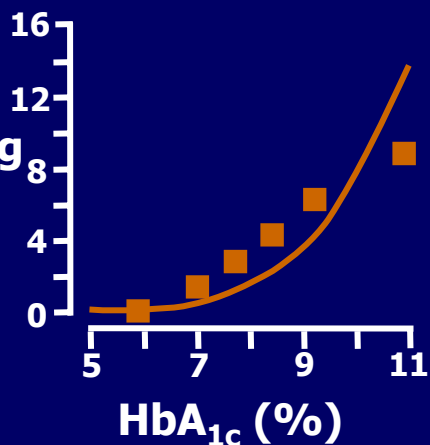

- Conventional therapy
- Intensive therapy

Kumamoto Study: 8-year follow-up

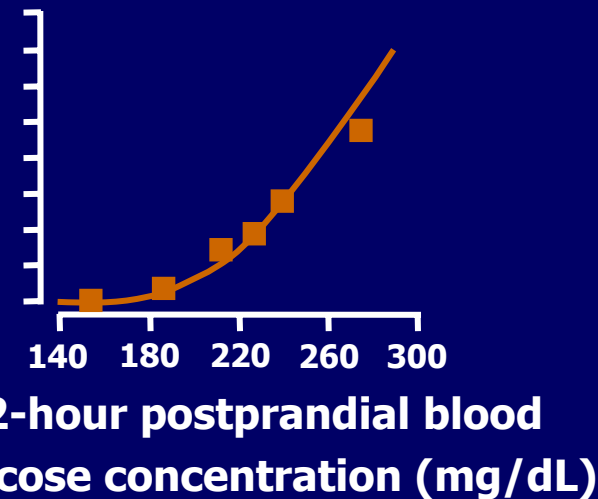
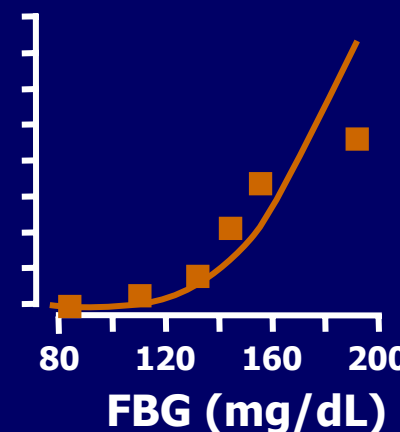
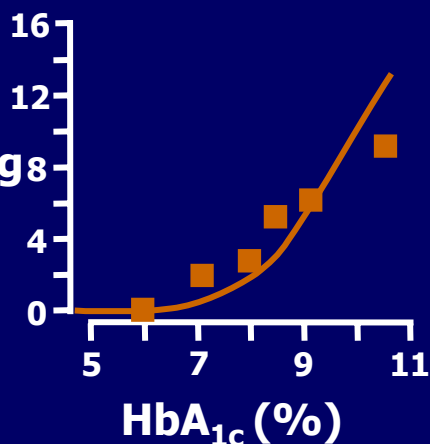
(per 100 patient-years)

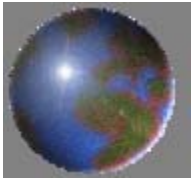
Rate of worsening
in retinopathy

(per 100 patient-years)

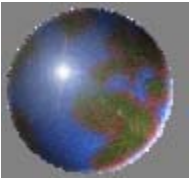
Rate of worsening
in nephropathy

DCCT μελέτη

- **Βελτίωση μεταβολικού ελέγχου: πρόληψη εμφάνισης ή καθυστέρηση εξέλιξης αμφ/θειας, νευροπάθειας, νεφροπάθειας**
- **Μεταβολική μνήμη**
- **Μείωση κινδύνου καρδιαγγειακών επεισοδίων**

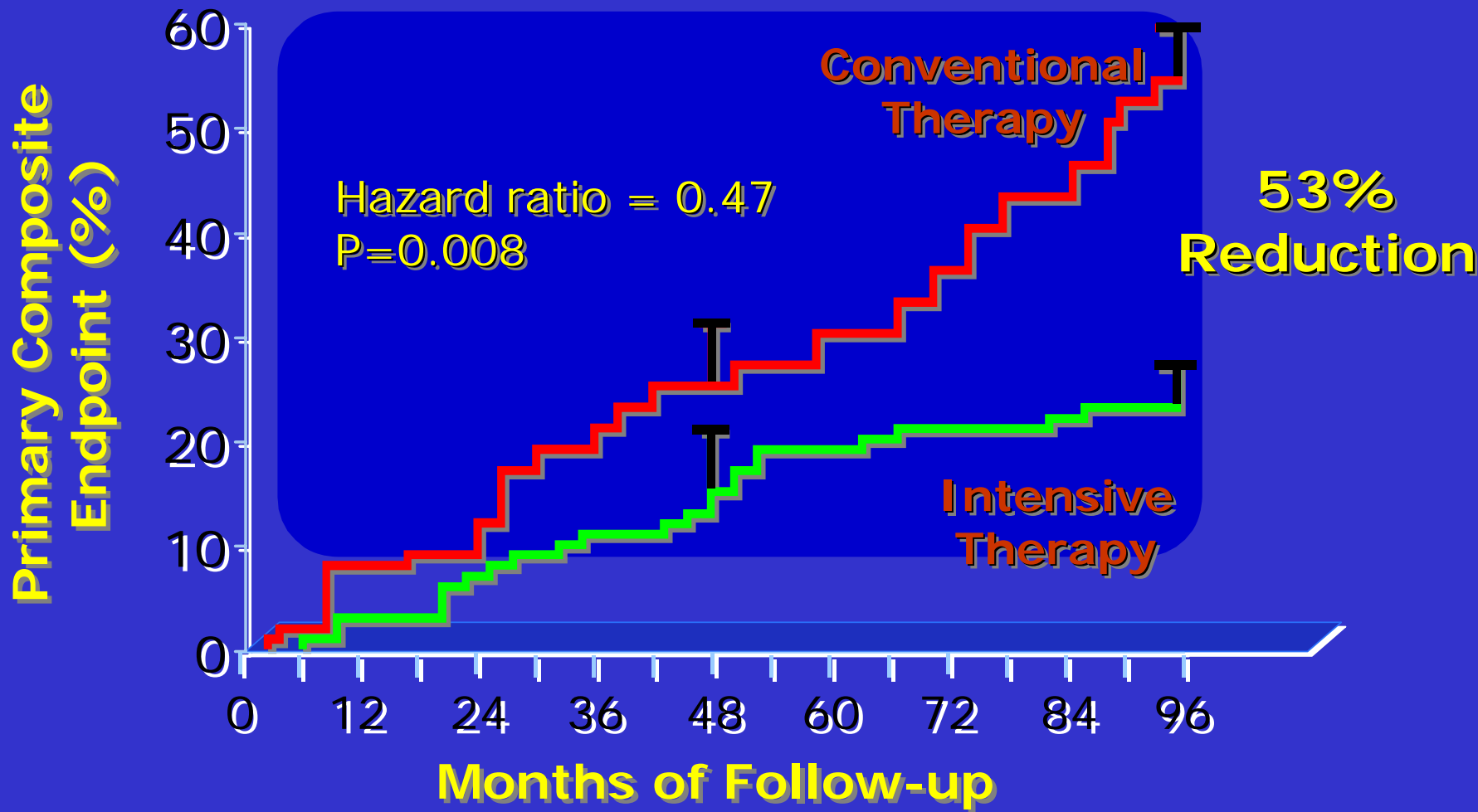

UKPDS: 10 έτη με μείωση HbA1c κατά 0,9% 8,5 έτη χωρίς

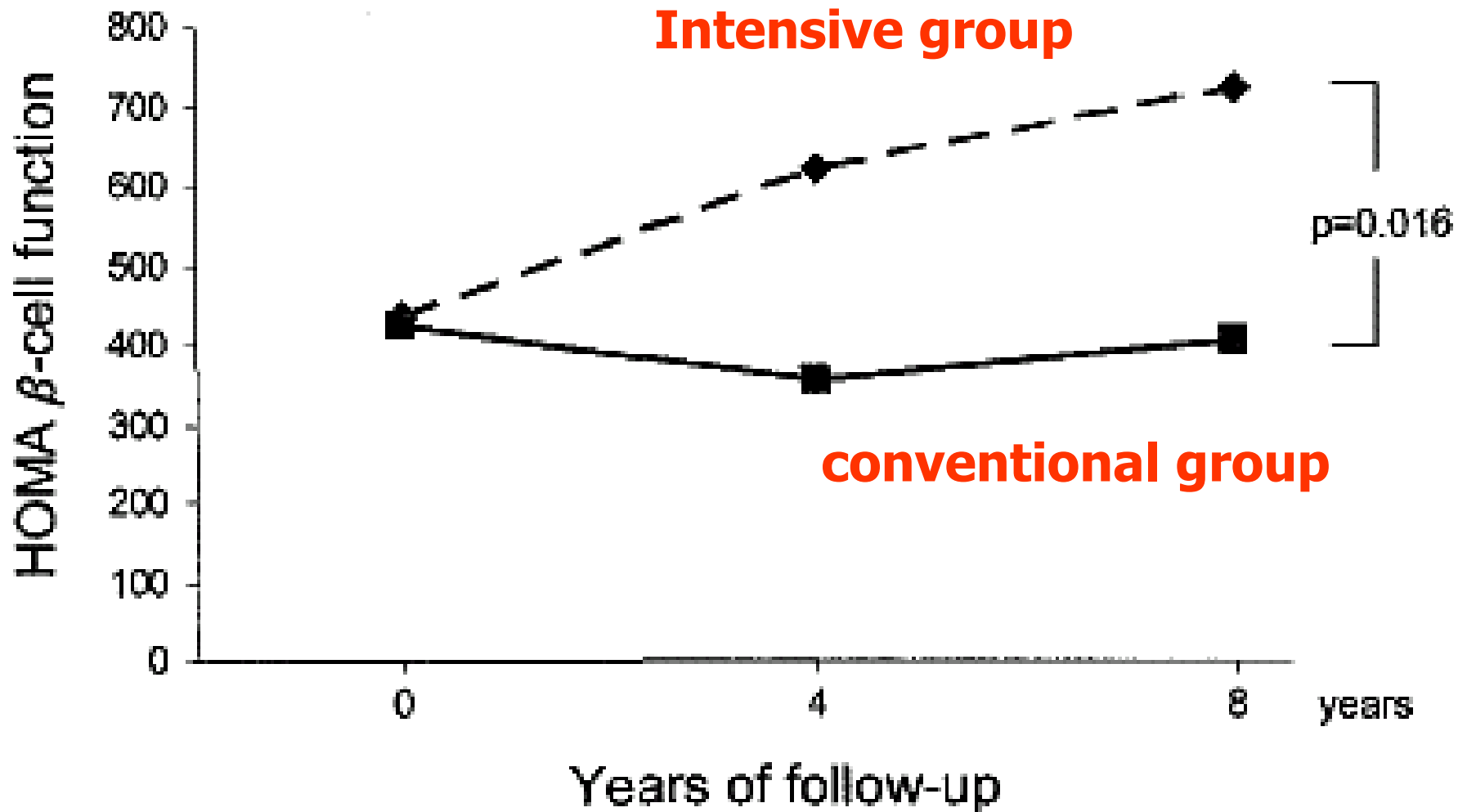
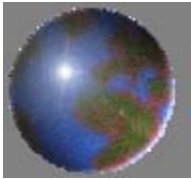
		1997	2007
Τελικά σημεία ΣΔ	RRR p	12% 0,029	9% 0,04
Μικρο-επιπλοκές	RRR p	25% 0,0099	24% 0,001
Εμφρ. Μυοκ.	RRR p	16% 0,052	15% 0,014
Θνητότητα	RRR p	6% 0,44	13% 0,007

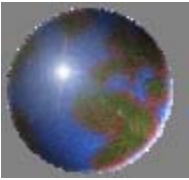
Composite Endpoint of Death from CV Causes, Nonfatal MI, CABG, PCI, Nonfatal Stroke, Amputation, or Surgery for PAD: STENO-2

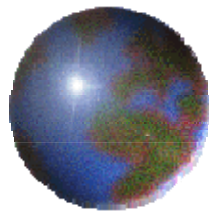

Gaede et al, N.Engl.J.Med. 2003, 348: 383-393

Steno-2. Number needed to treat (NNT)

- **Αριθμός ασθενών με ΣΔ τύπου 2 και μικρολευκωματουρία που είναι απαραίτητο να θεραπευθεί για 13 χρόνια για να αποφευχθεί ένας**
  - **Θάνατος 5 ασθενείς**
    - **Καρδιαγγειακός θάνατος 8 ασθενείς**
  - **Μείζον καρδιαγγειακό επεισόδιο 3 ασθενείς**
    - **Εξέλιξη σε νεφροπάθεια 5 ασθενείς**
      - **Αιμοκάθαρση 16 ασθενείς**
  - **Θεραπεία αμφ/θειας με laser 7 ασθενείς**

Η εντατική θεραπεία αποτελεί τον καλύτερο τρόπο αντιμετώπισης του Σακχαρώδη Διαβήτη

**Στόχος: Η κατά το δυνατόν άριστη
μεταβολική ρύθμιση με τις
λιγότερες υπογλυκαιμίες**